

NUSPRESTA DĖL LIETUVOS
DVIGUBOS PILIETYBĖS IŠPLĖTIMO

Dvigubos pilietybės išplėtimas galimas tik referendumu pakeitus Lietuvos Konstituciją, spalio 20 d. paskelbė Konstitucinis Teismas (KT).

„Pagal Lietuvos Konstituciją, referendumu nepakeitus Konstitucijos, Seimas negali įstatymu nustatyti, kad Lietuvos piliečiai, išvykę po nepriklausomybės atkūrimo, gali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės piliečiais“, – paskelbė KT vadovas Dainius Žalimas.

Seimas KT klausė, ar įstatymu galima įtvirtinti teisę turėti dvigubą pilietybę po nepriklausomybės atkūrimo Europos Sąjungos (ES) ir NATO šalių pilietybę įgijusiems Lietuvos piliečiams. To parlamentarai sako siekiantys išaugus emigracijai, padidėjus mišrių santuokų skaičiui, taip pat Jungtinei Karalystei traukiantis iš Europos Sąjungos.

Konstitucijoje rašoma, kad išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis.

Konstitucinis Teismas anksčiau yra pasakęs, kad ši nuostata reiškia, jog dviguba pilietybė negali būti paplitęs reiškinys, todėl Konstitucijai prieštarautų dvigubos pilietybės įteisinimas įstatymu tiems žmonėms, kurie išvyko iš šalies po nepriklausomybės atkūrimo.

„Tik pakeitus Konstitucijos 12 straipsnio nuostatą galima atsisakyti ribojimo daugybinės pilietybės srityje“, – žurnalistams sprendimą komentavo KT pirmininkas D. Žalimas.

„Manau, kad niekam nebuvo siurprizo, tikrai visi žinojo iš esmės tą atsakymą ir anksčiau, kad tik referendumu pakeitus Konstituciją galima įtvirtinti tokią nuostatą, kurios prašė pareiškėjas (Seimas)“, – sakė KT vadovas.

„Konstitucinis Teismas dar 2013 metais pasakė, kad negalima nustatyti tokio bendro leidimo būti bet kurios šalies piliečiu ir Lietuvos piliečiu, nes tai veda į plačiai paplitusį (dvigubos pilietybės) reiškinį, o ne kartą buvo pasakyta, kad reguliavimas negali būti toks, kad sukurtų prielaidas daugybinei pilietybei kaip plačiai paplitusiam reiškiniui“, – argumentavo D. Žalimas.

KT išaiškinime taip pat nurodoma, kad Seimui nu-

sprendus keisti Konstituciją ir išplėsti dvigubos pilietybės institutą, galima tai daryti laikantis euroatlantinės integracijos krypties – t.y. dvigubą pilietybę leisti į Europos Sąjungos ir NATO šalis išvykusiems lietuviams.

D. Žalimas kartu pastebėjo, kad Konstitucinis Teismas nevertino tokių Seimo argumentų kaip po Lietuvos įstojimo į ES išaugusi emigracija, padidėjęs mišrių santuokų skaičius, nes Teismas vertina teisės aktų atitiktį Konstitucijai, o ne „kintančias socialines, ekonomines, demografines sąlygas“.

„Tai yra politikų atsakomybė, atsižvelgiant į socialinius, demografinius pokyčius priimti vienus ar kitus sprendimus. Teismas yra teisinė, o ne politinė institucija, jis atsižvelgė į teisinius argumentus, o ne kintančias socialines, ekonomines, demografines sąlygas“, – pabrėžė D. Žalimas.

Komentuodamas situaciją, kad jau šiuo metu yra apie 25 tūkst. Lietuvos ir kitos valstybės pilietybę turinčių asmenų, KT pirmininkas pastebėjo, kad „25 tūkst. šiuo metu sudaro mažiau negu vieną procentą, 0,74 proc. visų Lietuvos piliečių.

„Mums aukščiausi teisininkai dar kartą aiškiai pasakė, kad kelias yra vis dėlto transatlantinis, ačiū jiems už tą gairę, dabar mums bus labai aišku Seime (...). Mums belieka atlikti visas teises procedūras ir padaryti taip, kad referendumas, čia jau politikų atsakomybė, įvyktų“, – sakė Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Žygimantas Pavilionis.

Premjeras Saulius Skvernelis šią savaitę sakė, kad jei Konstitucinis Teismas neatvers kelio dvigubai pilietybei, politikai turės skelbti referendumą dėl Konstitucijos pataisų.

Tačiau Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Henke baiminasi, kad referendumą gali sužlugdyti tai, kad nėra elektroninio balsavimo.

Kad referendumas įvyktų, „už“ Konstitucijos pakeitimą turėtų balsuoti ne mažiau kaip pusė visų rinkimo teisę turinčių piliečių.

Dabar pilietybę išsaugo tik išvykusieji iki nepriklausomybės atkūrimo ir jų palikuoniai.

LRT

LIETUVOS DIPLOMATAI VAŠINGTONE PAGERBĖ
GENEROLO TADO KOSCIUŠKOS ATMINIMĄ

Spalio 15 dieną Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas kartu su mūsų šalies ir Lenkijos diplomatais, JAV kariuomenės, valstybinių ir nevyriausybinių institucijų atstovais Vašingtone pagerbė generolo Tado Kosciuškos atminimą.

R. Kriščiūnas savo kalboje prie Tado Kosciuškos monumento Vašingtone pabrėžė 1794-ųjų sukilimo vado nuopelnus ir reikšmę šių dienų visuomenei. Ambasadorius pažymėjo, kad vertybės, kuriomis visą savo gyvenimą vadovavosi Tadas Kosciūška, yra aktualios ir šandien. „Laisvės siekis, už kurį kovojo T. Kosciūška, jungia JAV, Lenkijos ir Lietuvos žmones ir stiprina transatlantinės bendruomenės ryšius“, – akcentavo R. Kriščiūnas.

Ambasadorius savo pasisakyme taip pat prisiminė JAV Prezidento Tomo Džefersono žodžius apie generolą Tada Kosciūšką, kad tai yra tyriausias laisvės sūnus, kurį jam yra tekę pažinti. R. Kriščiūnas kartu su Lenkijos ambasadoriumi Piotr Wilczek padėjo vainikus prie Tado Kosciuškos monumento Vašingtone.

ES SIUNČIA VIENYBĖS ŽINIĄ ISPANIJAI
DĖL KATALONIJOS KRIZĖS

Prancūzijos prezidentas Emmanuelis Macronas spalio 19 d. pasakė, kad susitikę Briuselyje ES vadovai išreiškia vienybę su Madridu, tebetvyrant Katalonijos nepriklausomybės krizei.

Ispanijai mėginant išspręsti

JAV SĄJUNGININKŲ PAJĖGOS
ATKOVOJO SIRIJOJE NAFTOS TELKINĮ

JAV sąjungininkų pajėgos skelbia iš teroristinės „Islamo valstybės“ grupuotės atkovojusios didžiausią Sirijoje naftos telkinį.

Kurdų vadovaujamos Sirijos demokratinės pajėgos, lenktyniaujančios su Rusijos

200-ųjų Tado Kosciuškos mirties metinių išvakarėse Vašingtone buvo surengtas pagarbos bėgimas, pavadintas „Kosciuškos laisvės bėgimu“. Šiame simboliniame pagarbos bėgime, kurį organizavo Lenkijos ambasada JAV, dalyvavo ir Lietuvos diplomatai, įveikę 5 ir 10 kilometrų trasas vaizdingose

Vašingtono apylinkėse.

Įvertindama Tado Kosciuškos gyvenimo žygdarbių ir istorinio palikimo reikšmę Lietuvos, Lenkijos ir JAV laisvės ir nepriklausomybės idėjoms UNESCO generolo 200 metų mirties sukaktį įtraukė į 2017 metų minėtinų sukakčių sąrašą.

LR URM

tinai kalba apie vieningo fronto svarbią derybose su Didžiosios Britanijos premjere Theresa May dėl Britanijos pasitraukimo iš Europos Sąjungos. Pasak jo, visos 27 ES narės palaiko „vienintelį derybininką“ – Europos Sąjungos vyriausiąjį „Brexito“ derybininką Michelį Barnier.

LRT

kad vyriausybės pajėgos atsisitraukė iš zonos aplink telkinį, nes buvo smarkiai apšaudytos „Islamo valstybės“ kovotojų. Jos teigimu, dabar vyriausybės pajėgos yra už trijų kilometrų nuo telkinio.

„Islamo valstybė“ prarado didžiąją dalį Sirijoje ir Irake kontroliuotų teritorijų. **LRT**

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas (kairėje) ir Lenkijos ambasadorius Piotr Wilczek prie Tado Kosciuškos monumento Vašingtone. **LR URM**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas” per dvi dienas surinko maisto už 421 tūkst. eurų. Tai pati didžiausia akcijoje paaukoto maisto vertė. Pasak „Maisto banko” atstovų, vertė tokia didelė todėl, kad kai kurie maisto produktai yra brangesni nei anksčiau. Vienas akcijos dalyvis vidutiniškai maisto produktų paaukėjo už 3 eurus 22 centus. Surinktą maistą iki Kalėdų ketinama išdalyti sunkiau besiverčiantiems žmonėms.

Švęsdamas savo 85-ąjį gimtadienį profesorius Vytautas Landsbergis atsidūrė ligoninėje – jam buvo diagnozuotas plaučių uždegimas. Apie gerėjančią profesoriaus būklę spalio 20 d., penktadienį patvirtino jo anūkas Gabrielius Landsbergis. Penktadienio rytą jis sakė, kad V. Landsbergio būklė nebloga, tačiau jam reikia nepamiršti save pasaugoti. Būtent paskutinės savaitės jam buvo įtemptos, buvo daug renginių”, – „Žinių radijo” laidoje „Opozicija” kalbėjo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirmininkas Gabrielius Landsbergis.

Priimtos Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos Baudžiamojo proceso kodekso pataisos, kuriomis teisėsaugai sudaryta galimybė už akių teisti didelę žalą nusikaltimais padariusius asmenis, rašoma pranešime spaudai. Nuo teisingumo į užsienį sprunkančių įtariamųjų istorijos atskleidė teisines spragas, leidžiančias net ir milijoninių lėšų grobstytojams išvengti atsakomybės. Ikiteisminis tyrimas už akių (t. y., įtariamajam nedalyvaujant) buvo įmanomas tik prieš teisingumo vengiančius užsieniečius, pabėgusius iš Lietuvos, ir tik už tarptautinio pobūdžio nusikaltimus – tokius kaip, pavyzdžiui, genocidas, terorizmas, prekyba žmonėmis, kyšininkavimas. Baudžiamojo proceso kodekso pataisos įsigalios kitą dieną po to, kai bus oficialiai paskelbtos Teisės aktų registre.

Seimas svarstys siūlymą pervadinti Genocido aukų muziejų – ateityje jis vadinsis Okupacijų ir laisvės kovų muziejumi. Kaip patvirtino Seimui projektą pristatęs Laisvės kovų komisijos pirmininkas Juozas Olekas, muziejaus pavadinimas keičiamas sulaukus tarptautinės kritikos dėl pavadinime naudojamos „genocido” sąvokos. Naujos redakcijos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo projektui po pateikimo pritarta bendru sutarimu. Po aptarimo Žmogaus teisių komitete svarstymui į plenarinį posėdį jis turėtų grįžti gruodį. Genocido aukų muziejus, kuriame daugiausia pristatomi sovietinio režimo nusikaltimai, yra įkurtas buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje. Lietuva yra sulaukusi kritikos dėl muziejaus pavadinime esančios „genocido” sąvokos, esą taip sovietinius nusikaltimus kaip genocidą akcentuojanti Lietuva menkina nacistinės Vokietijos įvykdytą žydų genocidą, prie kurio prisidėjo ir lietuvių kolaborantai.

Iš Liberalų sąjūdžio pirmininko pareigų atsistatydinusi Remigijų Šimašių kol kas pakeis parlamentaras Eugenijus Gentvilas. Pasitraukdamas R. Šimašius siūlė, kad partijos laikinuoju vadovu taptų europarlamentaras Petras Auštrevičius. Jis kartu su Vitalijumi Gailiumi ir Marcijonu Urmonu spalio 19 d. paskelbė apie pasitraukimą ir partijos pavaduotojų pareigų taip siekdami pagreitinoti pokyčius partijoje. R. Šimašius sakė, kad būtent šis partijos kolegų žingsnis jį paskatino palikti partijos pirmininko pareigas. P. Auštrevičius pasiūlymą, kad jis vadovautų partijai, pavadino „komedija” ir pabrėžė, kad tai prieštarauja partijos įstatams. Opozicinis Liberalų sąjūdis Seime turi 14 atstovų.

Vidaus reikalų ministras Eimutis Misiūnas sako, kad Lietuva nelėtins pabėgėlių perkėlimo tempų pasibaigus Europos Sąjungos (ES) dvejų metų programai. Pasak ministro, pastaruosius du mėnesius pabėgėlių priėmimas sulėtėjo, nes su jų antplūdžiu susidūrusios Italija ir Graikija nespėjo parengti dokumentų. Rugsėję Europos Komisija (EK) pateikė rekomendacijas tęsti pabėgėlių perkėlimą pagal 2015-aisiais sutartas kvotas. Pagal jas į iki rugsėjo pabaigos ES valstybėse turėjo būti perskirstyta 160 tūkst. pabėgėlių, tačiau, EK duomenimis, pasiekta mažiau nei penktadalis tikslo – priimta apie 29 tūkst. asmenų. Lietuva priėmė 414 žmonių iš numatytų 1105, tačiau daugiau nei 300 pabėgėlių iš Lietuvos išvyko.

Iš savivaldybės valdomos įmonės „Start Vilnius” atstovų reikalauja 100 tūkst. eurų kyšio už tai, kad Vilniuje, Subačiaus gatvėje, būtų leista suformuoti žemės sklypą. Šios aplinkybės paaiškėjo Vilniaus apygardos teismui penktadienį pradėjus nagrinėti buvusio Nacionalinės žemės tarnybos (NŽT) vadovės patarėjo Gintaro Jono Furmanavičiaus ir teisininko Sigito Živolto baudžiamąją bylą. Abu jie kaltinami prekyba poveikiu. G. J. Furmanavičius ėjo vidaus reikalų ministro pareigas socialdemokrato Algirdo Brazausko vadovautoje vyriausybėje 2004–2006 metais.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV SENATAS PATVIRTINO BIUDŽETĄ IR ŽENGIA LINK MOKESČIŲ PERTVARKOS

Ch. Schumeris žiniasklaidos atstovų apsuptyje.

AFP

JAV Senatas spalio 19 d. nedidele balsų persvara patvirtino 2018 metų federalinį biudžetą, atvėręs kelią prieštarai vertinamai prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump) mokesčių pertvarkai, kurią įgyvendinant, be kita ko, planuojama sumažinti mokesčius iš viso 1,5 trln. JAV dolerių.

„Patvirtinę šį biudžetą, pagaliau galėsime palengvinti amerikiečių ir jų šeimų, kurioms pernelyg ilgai teko nešti nesąžiningo mokesčių kodekso naštą, padėti”, – netrukus po balsavimo pareiškė Senato daugumos vadovas Mitchas McConnellis.

Už biudžetą balsavo 51 Senato narys, o prieš – 49.

Jau devynis mėnesius prezidento pareigas einančiam D. Trumpui nepavyko panaikinti ankstesnio JAV prezidento Baracko Obamos (Barack Obama) sveikatos apsaugos sistemos įstatymo, tad mokesčių mažinimo patvirtinimas iki šių metų pabaigos tapo svarbiausiu Kongresą kontroliuojančių respublikonų prioritetu.

Sausį prezidento postą užėmęs D. Trampas įrodinėja, kad mokesčių reforma dar paskatins JAV ekonomikos augimą ir bus naudinga eiliniams amerikiečiams.

„Atvirai kalbant, manau, kad turime pakankamai balsų, kad galėtume patvirtinti mokesčių mažinimą, ir tai įvyks gana greitai, – pareiškė D. Trampas Baltuosiuose rūmuose. – Mums iš tiesų gerai sekasi, tačiau jeigu bus sumažinti mokesčiai, galė-

sime padaryti šį tą ištis labai įspūdingą.”

Reformą ketinama įgyvendinti keliais etapais, pradedant nuo ketvirtadienį įvykusio balsavimo dėl rezoliucijos dėl 2018 metų biudžeto pagrindų.

Respublikonų parengtame dokumente yra nuostatų, pagal kurias 100 narių turintis Senatas gali pasitelkti vadinamąjį suderinimo procesą, kad galėtų skubos tvarka patvirtinti mokesčių pertvarką paprastąja balsų dauguma, o ne 60 balsų dauguma, kuri paprastai reikalaujama priimant svarbius teisės aktus.

Respublikonams Senate priklauso 52 mandatai, o tai reiškia, kad jiems nebereikia demokratų paramos, išskyrus atvejį, jeigu daugiau nei du respublikonai nuspręstų nepritari reformai.

Pagal siūlomą reformą, kuri buvo pristatyta praėjusį mėnesį, visų pirma planuojama sumažinti pelno mokestį nuo 35 iki 20 procentų. Be to, bus sumažintas daugumos pajamų grupių pajamų mokestis ir, siekiant pataisyti mokesčių kodeksą, kurį D. Trampas vadina „atgyvena”, bus panaikintos įvairios spragos bei atskaitos.

Mokesčių politikos centro skaičiavimais, 1 proc. daugiau siai uždirbančių amerikiečių pajamos sumokėjus mokesčius 2018 metais padidės 8,5 proc., o atitinkamos 95 proc. mažiau uždirbančiųjų pajamos paūgės 0,5–1,2 procento.

Pasak centro, dėl reformos federalinė vyriausybė per pirmąjį dešimtmetį po jos įgy-

vendinimo negaus 2,4 trln. JAV dolerių pajamų, tad kyla klausimas, kaip bus padengtas šis trūkumas.

Pokyčiams pritariančys respublikonai tvirtina, kad, sumažinus mokesčius, šis milžiniškas deficitas bus su kaupu padengtas, nes paspartės ekonomikos augimas ir ateityje padidės mokesčių pajamos.

Tuo tarpu mokesčių mažinimą griežtai kritikuojančys demokratai teigia, jog įgyvendinus šią reformą turtuoliams bus „padovanoti” 1,5 trln. JAV dolerių. Anot jų, pagal patvirtintus biudžeto pagrindus bus gerokai sumažintas švietimo, transporto ir infrastruktūros finansavimas ir dar labiau apkarpytas vyresnio amžiaus, nepasiturintiems ir neįgaliesiems amerikiečiams skirtų federalinių sveikatos programų biudžetas.

„Dėl šio bjauraus ir atžangaus biudžeto uždegama žalia šviesa sveikatos apsaugos programų finansavimo mažinimui, kad būtų galima suteikti mokesčio lengvatą stambioms korporacijoms ir turtingiausiems amerikiečiams”, – įspėjo Senato mažumos vadovas Chuckas Schumeris.

Senatorius Bernie Sandersas rezoliuciją dėl biudžeto pavadino „siaubinga” ir „itin žiauria”.

Tuo tarpu išdo sekretorius Stevenas Mnuchinas yra įspėjęs, kad pastarosiomis savaitėmis vis naujų rekordų siekusias JAV akcijų rinkas gali ištikti griūtis, jeigu mokesčių reforma nebus įgyvendinta.

LRT

RUSIJA ATSIKIRS TUO PAČIU, JEI JAV APRIBOS RUSIŠKĄ ŽINIASKLAIDĄ

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas įspėjo, kad Maskva nedelsiant atsakys tuo pačiu, jeigu Vašingtonas apribo Rusijos naujienų agentūrų darbą Jungtinėse Valstijose.

Spalio 19 d. Sočyje vykusiam užsienio politikos ekspertų forumo „Valdai” V.

Putinas sakė, kad „nedelsiant bus atsakyta tuo pačiu”, jei Vašingtonas pritaikys apribojimus Rusijos finansuojamam televizijos tinklui RT ir „Sputnik” naujienų agentūrai.

Anot RT, JAV jų reikalauja registruotis užsienio agento statusu ir pateikti išsamią as-

meninę informaciją apie savo darbuotojus, o tai, pasak RT, yra mėginimai išstumti juos iš JAV žiniasklaidos rinkos. Bet RT nepranešė, jog tokie patys reikalavimai galioja Rusijoje.

JAV žvalgybos agentūros sako, kad Rusija įsikišo į 2016 JAV prezidento rinkimus, Rusija tokius kaltinimus neigia.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerų kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapvardžiais, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

IR KUR VISA TAI GIRDĖTA?

„Komunistai į šalį atėjo 1917 metais kaip bolševikai, daugiau kaip 70 metų elgėsi kaip okupantai, o suvokę, kad jų laikas praėjo, išsilakstė nelyginant mugių vagys, iki paskutinio siūlelio apvogę žmones ir sunaikinę valstybę.“

„Bolševikai išnyko taip pat netikėtai, kaip ir atsirado, iš-tirpo tose pasaulinėse struktūrose, kurios kadaise atsiviedė juos į Rusiją“.

„Daugelis kaltino jį (Gorbačiovą), kad būdamas kapitonas jis pirmasis paliko skęstantį laivą. Tai anaip tol ne taip. Kaip ir dera tikram vadui, jis pasitraukė paskutinis, įsitikinęs, jog visi jo žmonės ir kroviniai jau saugioje vietoje.“

„Beveik visa nomenklatūra suspėjo pereiti į naujas valdžios struktūras, dar kartą patvirtinusi, jog yra nepaskandinama ir amžina.“

„O partijos auksas liko patikimose rankose. Ir nieiškokit jo, nes, jei ir rasite, nieko nelaimėsite.“

Tai buvo ištraukos iš Igorio Buničiaus knygos „Partijos auksas“. Perskaitykite šią knygą, jei dar neskaitėte, ji padės susivokti, kas gi vyko Sovietų Sąjungoje jai žlungant, ir užves ant kelio, stengiantis suprasti, kas darosi vienoje partijoje, ilgus metus valdžiusioje (ir tebevaldančioje) atgimusią Lietuvą. Tai, ką mes stebime šiandien, primena I. Buničiaus knygos personažus ir veiksmą: nesunkiai surasite paraleles su M. Gorbačiovu – taip, tai jaunas Gintautas Paluckas, na, o partija – tai mūsų nemirtingoji TSKP-LKP-LDDP-LSDP. Tenka pripažinti, kad iš šių dviejų veikėjų vienas jau buvo susidūręs su teisėsauga. Buvęs Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius Gintautas Paluckas piktnaudžiavo tarnybine padėtimi, kai neteisėtai suteikė privilegijas žiurkių naikinimu užsiimančiai Vilniaus profilaktinės dezinfekcijos stočiai. Tai paskelbė Vilniaus miesto pirmasis apylinkės teismas, buvusį politiką pripažinęs kaltu. Politikas buvo nuteistas dvejų metų laisvės atėmimo bausme, tačiau jos vykdymas buvo atidėtas vieneriems metams. Be to, teismas nurodė, kad G. Paluckas privalo atlyginti Vilniaus miesto savivaldybei padarytą žalą – daugiau kaip 57 tūkst. Lt. Trumpai tariant, jaunojo politiko socialdemokrato reputaciją gerokai apgraužė žiurkės, o štai antrojo veikėjo – LSDP – reputaciją dar tik graužia, bet ne žiurkės, o specialiosios tarnybos, į dienos šviesą išštiepiantios basčius, skardžius, bradauskus ir kitus žinomus ir nežinomus veikėjus. Gali kilti klausimas, kas gi nutiko, kad LSDP ėmė užleisdinėti pozicijas? Nieko nuostabaus nenutiko, tik.... nebeliko ką prichvatizuoti, ėmė sekti „srautai“ iš europinių pinigų, ir (kas galėtų paneigti?) ekonominio nuopolio keliu slysta putininistinė Rusija.

Vytautas Landsbergis, kaip visuomet taikliai ir su sveikos ironijos doze, LSDP krizę apibūdino taip: „Liga, kankinusi Lietuvą per 70 metų, gal jau baigsis.

Simptomai, kuriuos visi mato, yra tiek sykių mutavusios valdymo organizacijos vidinis socialinis konfliktas ir lūžis, panašus į griūties pradžią. „Liaudis“ prieš pabodusį ir susikompromitavusį partnomenklatūrinį „elitą“. Būtent tai vyksta LSD (buv. SSKP – LKP, buv. LDDP) viduje. Jokių ideologijų, nors mėginama jomis dangstytiis.”

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVYBĖS ATĖMIMAS, ARBA – AR VISKAS PADARYTA, KAD JIE NEGRĮŽTŲ?

Iš vaikystės vis prisimenu mamytės pasakojimus, kaip jos tėvelis Motiejus buvo išvykęs į Ameriką, į anglių kasyklas užsidirbti pinigų. Grįžęs iš Amerikos po 6 metų, jis iš Klaipėdos į Joniškį parėjo pėsčias, nes norėjo pamatyti kuo daugiau laisvos, nepriklausomos Lietuvos. Už uždirbtus pinigus nusipirko žemės, pradėjo ūkininkauti, pasistatė vėjo varomą generatorių. Apie Motiejaus ūkį Joniškio apylinkėse sklandė tik geri atsiliepimai. Jis sukūrė šeimą, ir atrodė, kad gyvenimas nepriklausomoje Lietuvoje bus toks visada. Bet, deja, užėjo sovietai, netrukus juos pakeitė naciai, o po jų vėl sugrįžo sovietų okupacija. Darbštus ūkininkas su šeima buvo rakštis visiems okupantams. Antrą kartą užėję sovietiniai okupantai „amerikono“ šeimą išvežė į Sibirą. Iš Sibiro sugrįžo tik mano mamytė Janina, jos sesuo ir mano močiutė.

Kodėl visa tai nuolat prisimenu? Nes ir dabar, kaip ir seniau, Lietuvos žmonėms nesvetima sąžiningai dirbti užsieniuose ir vėliau uždirbtais pinigais savo gerovę kurti Lietuvoje. Tad kodėl apie Lietuvos žmones, kurie vyksta dirbti į užsienį, dažnai sakoma, kad jie bėga iš Lietuvos? Bet juk jie važiuoja dirbti! Na, o protinga Lietuvos valdžia turėtų siekti, kad užsidirbę jie grįžtų ir kurtų gyvenimą Lietuvoje. Deja, kur Lietuvos valdžios valstybinis mąstymas, žino tik ji pati... Ko siekė Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (LR KT) 2006 m. išaiškindamas, jog Lietuvos Respublikos piliečiai praranda Lietuvos Respublikos pilietybę įgiję kitos valstybės pilietybę? Tokį sprendimą dabartinis LR Seimo narys, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojas Stasys Šedbaras, buvęs LR KT teisėjas (1993 m. LR KT teisėjas) aiškina sudėtinga geopolitine situacija, buvusia tuo laiku (2006 m.), ir dabar tokia pat esančia (pasakymas „Žinių radijuje“, laidoje „Aktualusis interviu“ š. m. spalio 20 d.). Taip ir iškyla prieš akis sunki 1940 m. Lietuvos geopolitinė situacija, kai Lietuvos valstybė išsižadėjo dvejų Lietuvos valstybės nepriklausomybės gynėjų – vidaus reikalų ministro Kazimiero Skučo ir Valstybės saugumo departamento direktoriaus Augustino Povilaičio, atiduodama juos Sovietų Sąjungai, kad įvykdytų visiškai nepagrįstus ultimatumo reikalavimus Lietuvai, tikėdamasi išgelbėti save. Nuo ko gelbėjosi ir gelbėjo LR Konstitucinio Teismo teisėjai – sunku suprasti. Po jų išaiškinimo net Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Kovo 11-osios akto signataras Virginijus Piktorna

neteko Lietuvos pilietybės, nes gyvendamas JAV įgijo jos pilietybę! Vėliau jam panorėjus sugrįžti į Lietuvą ir dalyvauti konkurse Lietuvos radijo ir televizijos vadovo vietai užimti, buvo priminta, jog jis – nebe Lietuvos pilietis! Komentatoriai LRT tinklalapyje pliekė jį, kad amerikonas nori atvažiuoti ir mokyti... Tai vienas iš daugelio pavyzdžių, ko pasiekė LR KT su savo „išaiškinimu“. Kai buvo siekiama išvengti konkurencijos Lietuvoje, prisidengus tuo „išaiškinimu“ net vyko referendumas dėl Lietuvos žemės ūkio paskirties žemės nepardavimo užsieniečiams; laimė, referendumas, kuris būtų uždraudęs Lietuvoje įsigyti žemę ir buvusiems (jau buvusiems!) Lietuvos piliečiams (pagal LR KT išaiškinimą), neįvyko.

Nepaisant visko, ne vienas lietuvis, užsidirbęs pinigų užsienyje, juos siuntė ir siunčia į Tėvynę – į Lietuvą. Kad šios investicijos yra didelė paspartis Lietuvos ekonomikai, ne kartą pripažino Lietuvos ekonomistas Gitanas Nausėda. Žinoma, jis tik vienas iš daugelio, tai suprantančių, nes apie emigrantų siunčiamų pinigų ir investicijų naudą neįmanoma nekalbėti.

„Penktosios kolonos“ atstovai-komentatoriai dažnai rėkia, kad įgyję kitos valstybės pilietybę yra išdavikai, nevengiama ir aštresnių žodžių išvykusiųjų atžvilgiu.

Noriu pastebėti, kad, pvz., lietuvis, atvykęs po 1990 m. kovo 11 d. ir įgijęs JAV pilietybę, neišsižadėjo savo pilietinės pareigos ginti Lietuvą, bet atvirkščiai – jis turi daugiau galių tai daryti, nes JAV yra galingiausia NATO narė, o Lietuva 2004 m. kovo 4 d. tapo visateise NATO nare. Kaip žinome, JAV įsipareigoja 5 NATO straipsniu ginti kitas Aljanso nares. Taigi Lietuvą ginti įpareigotas ir naujas JAV pilietis, iš kurio gimtąją Lietuvos pilietybę atėmė LR KT savo išaiškinimu...

2004 metų gegužės 1 d. Lietuva tapo pilnateise Europos Sąjungos nare. Tad Lietuvos politikų norisi paklausti – kokie geopolitiniai pavojai 2006 m. vertė kreiptis į LR KT, kad šis išaiškintų klausimą dėl dvigubos pilietybės?

Ar šie išaiškinimai sustiprino Lietuvos valstybę, konstitucinę santvarką? Ar tai nebuvo tik noras susitvarkyti savo verslą, politinius siekius, atstumiant išvykčius užsidirbti Lietuvos piliečius? Kad tokiau „išaiškinimu“ skaldoma Pasaulio lietuvių bendruomenė, nebuvo galvojama?

Norisi priminti ir emigracijos privalumus.

Tik kitos šalies pilietybę

turint, buvo galima taip giliai „aiškintis“ mokslo darbų plagijavimo klausimus (kalbu apie Kauno technologinio universiteto rektoriaus Petro Baršausko „mokslineis“ darbus). Plagijavimo atvejį siekė įrodyti ir galiausiai įrodė prof. Algirdas Antanas Avižienis, informatikos mokslų daktaras, profesorius, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, žinomas visuomenės veikėjas, gimęs Kaune, bet likimo nublokštas į JAV, kur baigė mokslus ir savo darbais daug gero nuveikė lietuvybei ir pasauliniam informatikos mokslui. Su neteisybe ir moksle, ir politikoje nesitaiksto žmonės, pažįstantys gyvenimą – žinantys, koks jis turi būti ir koks yra laisvajame pasaulyje. Deja, tokių žmonių nelaukia Lietuvos politikai.

Kitais metais Lietuva minės gimtadienį – šimtą metų atsi-kūrusios Lietuvos valstybės, tad ar ne geriausia dovana būtų Lietuvos žmonių sugrąžinimas į Lietuvą, kad jie galėtų kartu švęsti savo tėvynės Lietuvos gimtadienį?

Lietuvos politikai tik dabar pradėjo pripažinti, kad Lietuvos pilietybės sugrąžinimas piliečiams, netekusiems jos, kai įgijo kitos valstybės pilietybę, galimas visuotiniu referendumu. Apie tai eilinį kartą nuosekliai kalbėjo Lietuvos Konstitucinio Teismo teisėjai. Tačiau noriu pabrėžti, kad tie, kam referendumas svarbus (t.y. asmenims, kurie neteko Lietuvos pilietybės), įstatymiškai negalės paveikti referendumo: nes Lietuvos Respublikos referendume dėl dvigubos pilietybės jie neturės teisės dalyvauti, mat jie – užsienio valstybės piliečiai...

Tiek Lietuvos gyventojai, tiek ir Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai pabrėžia, kad būsimame referendume labai abejotinas 50 nuošimčių Lietuvos rinkėjų piliečių dalyvavimas. O jis reikalingas tam, kad tik atvykus virš 50 proc. rinkėjų referendumas būtų laikomas įvykusi. Tad Lietuvos politikai siūlo referendumą rengti kartu su Lietuvos Respublikos prezidento rinkimais 2019 m. Bet juk tais metais dar didesnis skaičius Lietuvos piliečių bus įgiję kitų valstybių pilietybes – tai sietina su Didžiojoje Karalystėje įvykusiu „BREXIT“ referendumu, po kurio šioje šalyje gyvenantys lietuviai bus priversti tapti Didžiosios Britanijos piliečiais. Tad nėra ko atidėlioti to, ką reikėjo daryti dar vakar. Siūlau referendumą skelbti kitais metais ir kartu su klausimu dėl Lietuvos pilietybės spręsti Lietuvos Respublikos Seimo narių skaičiaus klausimą (Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)
**LIETUVYBĖS ATĖMIMAS,
 ARBA – AR VISKAS
 PADARYTA, KAD JIE
 NEGRĮŽTŲ?**

simą. Ar reikalingas Lietuvai 141 Seimo narys? Gal užtektų ir 101 – kaip Latvijoje? Juk Lietuvos piliečių nesaugojimas tik įrodo, kad jiems neatstovauja išrinktieji į Lietuvos Seimą, nevertina Lietuvos žmogaus, todėl žmogus verčiamas važiuoti dirbti į kitas valstybes. Kol Seimo Pirmininkas nesupras, kad Lietuvos pilietis negali dirbti už tokius pinigus Lietuvoje, už kokius dirba iš Ukrainos ar Baltarusijos atvykę darbininkai, kurių šeimos likusios tėvynėje, tol nieks nesikeis. Nesikeis, kol Lietuvos politikai nematys Lietuvos žmogaus ir, prisidengdami įstatymų leidimu, priiminės įstatymus, padedančius spręsti šeimos verslą (Mindaugo Basčio, Skardžiaus ir pan. veikėjų). Kodėl nėra valstybinio mąstymo, kas aptemdė Lietuvos politikams protus? Ar jie vėl „gelbės mergaitę“ – šis Kaune vykęs vadinamasis „violetinis skandalas“ suskaldė ne tik Lietuvos visuomenę, dėl jo net LT-KDP skilinėjo... To violetinio skandalo maišatyje Lietuva pražiopsojo referendumą dėl atominės elektrinės, ir dabar prie pat Vilniaus turime tiksinčią atominę Astravo bombą. Šiandien žinomi Rytų kaimynės siekiai, kuriuos vykdyti padėjo ir Seimo nariai. Dabar Lietuva beviltiškai kovoja prieš Astravo elektrinę, nors jau būtų pasistačius savo, jeigu ne M. Basčio ir panašių veikėjų siekis pasipelnyti parduodant Tėvynę.

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo narių skaičiaus prakalbau todėl, kad Lietuvoje sumažėjus gyventojų ir į Europos Sąjungą įstojus naujoms valstybėms narėms, Lietuvos atstovų kvota Europarlamente buvo sumažinta iki 11. Logiška, kad Lietuvoje sumažėjus gyventojų skaičiui, mažėja mokinių skaičius, mažėja poreikis mokyklų skaičiui, mokytojų skaičiui, mažėjant studentams nereikia ir aukštųjų mokyklų tokio skaičiaus, o štai mažesniame skaičiui Lietuvos piliečių atstovauti Seime reikia tokio paties skaičiaus Seimo narių... Klausimas tikrai vertas referendumo.

Iškėlus Seimo narių skaičiaus mažinimą kartu su klausimu dėl dvigubos pilietybės paskelbtame referendume (dar neaišku, kaip šis dvigubos pilietybės klausimas bus apipavidalintas juridškai) būtų išspręstas Lietuvos Respublikos piliečių aktyvumo klausimas referendume, tokiame svarbiame kiekvienam gyvenančiam Lietuvoje ar už jos ribų. Referendumui įvykus ir išsprędus teigiamai pilietybės ir Seimo narių skaičiaus klausimus, tai būtų didelė

SEIMO PIRMININKAS APIE KT SPRENDIMĄ: ELGTIS TURIME KONSTITUCIŠKAI

Kaunas, spalio 20 d. (ELTA). Paskelbus Konstitucinio Teismo nutarimą, galutinai užkirtusį bet kokią kelią dvigubos pilietybės įvedimui, naujienų agentūra ELTA paprašė Seimo pirmininką Viktorą Pranckietį pakomentuoti, koks dabar galėtų būti šios daug kam aktualios problemos sprendimas.

- Ar nujautėte, kad Konstitucinio Teismo nutarimas bus būtent toks, koks šį penktadienį viešai paskelbtas?

- Taip. Jau iš anksto buvome tokią situaciją aptarę. Ir dar kartą Konstitucinio Teismo nuomonę išklausti tuo klausimu pabandėme, norėdami išsiaiškinti vadinamąją paskutinę galimybę, kad dviguba pilietybė gal būtų įteisinta ir be referendumo. Bet dabar aišku, kad jo tikrai reikės.

Tik savaime suprantama, visais atvejais turime elgtis konstituciškai. Lietuvos Respublikos Konstitucija priimta 75 procentams suaugusių šalies piliečių balsavus už ją, todėl visi privalome Konstituciją gerbti ir jos laikytis.

- Kada, Jūsų nuomone, Lietuvoje būtų galima surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo?

- Patogus laikas tam būtų per Prezidento rinkimus, nes tada rinkėjai būna aktyviausi.

- Tačiau iki to laiko tikriausiai nebus spėta įdiegti elektroninio balsavimo sistemos, tad dalis rinkėjų, kuriems dvigubos pilietybės klausimas labai aktualus, referendume visai nedalyvaus?

- Elektroniniu balsavimu pritrauktume daugybę įvairiose pasaulio šalyse dabar

dovana atsikūrusios Lietuvos šimtmečiui. Lietuvos valstybė sustiprėtų ir nebūtų skaidoma į „išvykusius iki 1990 m. kovo 11 d.“ ir „Lietuvos žmones, įgijusius užsienio valstybės pilietybę po LR KT išaiškinimų“. Beje, verta pastebėti, kad po 1990 m. kovo 11 d. Lietuvai lojalūs piliečiai vyko mokytis ir dirbti į laisvąjį pasaulį, o ne į buvusią Sovietų Sąjungą, todėl nereikia svaigti apie Rusijos pilietybę įgijusių piliečių padaugėjimą – tokį „argumentą“ mėgsta kartoti dvigubos pilietybės priešininkai.

Taigi, vėl mintimis grįžtu į vaikystės prisiminimus ir klausiu: ar šiandieną Motiejus, užsidirbęs Amerikoje pinigų, galėtų grįžti į Tėvynę Lietuvą? Ar padaryta viskas, kad jis negrįžtų?

Jonas Kurtakis

Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis.

LRS nuotr.

gyvenančių lietuvių, nes kitaip balsuoti jiems sudėtinga. Per Seimo rinkimus, jei gerai pamenu, iš beveik 300 tūkstančių balso teisę turinčių ir užsienyje gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių balsavo gal tik apie pora dešimčių tūkstančių.

- Esu šalininkas lengvesnio ir patikimesnio elektroninio balsavimo būdo. Elektroninis balsavimas tikrai palengvintų patį procesą ir pagerintų rezultatus (bent balsavusiųjų skaičių tikrai padidintų). Ir kai specialistai užtikrins, kad elektroninė balsavimo sistema veikia patikimai, tuomet bus galima svarstyti klausimą dėl tokios sistemos įvedimo Lietuvoje.

* * * * *

KT spalio 20 d., penktadienį paskelbė, kad dvigubos pilietybės išplėtimas galimas tik referendumu pakeitus Konstituciją. Seimas negali įstatymu nustatyti, kad Lietuvos piliečiai, išvykę po nepriklausomybės atkūrimo,

gali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės piliečiais, paskelbė KT pirmininkas Dainius Žalimas, primena ELTA.

KT pirmininkas mano, kad šis Konstitucinio Teismo sprendimas nebuvo niekam staigmena, ir visi žinojo šį atsakymą. D. Žalimo teigimu, tik referendumu galima įtvirtinti tokią nuostatą, kurios prašė pareiškėjas (Seimas). KT pirmininkas kelis kartus pabrėžė, kad dvigubos pilietybės įtvirtinimas yra politikų sprendimas, ir Konstitucinis Teismas neprivalo ir negali jo priimti.

D. Žalimas Teismo sprendimą taip pat grindė tuo, kad Seimo argumentai, siekiant pakeisti dvigubos pilietybės suteikimo tvarką, nieko naujo neįvardija. „KT 2013 metais aiškiai pasakė, kad negalima nustatyti tokio bendro leidimo - būti bet kurios šalies piliečiu ir kartu Lietuvos Respublikos piliečiu“. Taip pat KT pirmininkas priminė, kad ankstesni išaiškinimai pabrėžia, jog tei-

sinis reguliavimas negali būti toks, kad sukurtų prielaidas daugybinei pilietybei, kaip plačiai paplitusiam reiškiniui. Pasak jo, „Konstitucinio Teismo ne kartą buvo akcentuota, kad, tik pakeitus Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies nuostatą, galima atsakyti ribojimo daugybinės pilietybės srityje“.

KT pirmininkas pabrėžė, kad „į geopolitinę, socialinę, demografinę realybę turi atsižvelgti Seimas, bet ne Konstitucinis Teismas. (...) Atsižvelgiant į politinius argumentus, priimami ir politiniai sprendimai. Dėl Konstitucijos pakeitimo tai daroma Konstitucijos nustatyta tvarka. Teismas yra teisinė, o ne politinė institucija. Jis atsižvelgia į teisinius argumentus, o ne į kintančias socialines, ekonomines, demografines sąlygas. Į tai turi atsižvelgti politikai, priimdami sprendimus Konstitucijoje nustatyta tvarka, taigi - organizuodami referendumą.

LABIAUSIAI NEPATENKINTI DEMOKRATIJA - DARBO PARTIJOS BEI TVARKOS IR TEISINGUMO RINKĖJAI

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA). Demokratijos veikimu Lietuvoje nepatenkintų piliečių, palyginti su 2016 metais, padaugėjo 3 procentiniais punktais.

Šių metų spalio mėnesį šeši iš dešimties (58 proc.) apklaustų suaugusių šalies gyventojų buvo nepatenkinti tuo, kaip šalyje veikia demokratija, o kiek daugiau nei trečdalis (36 proc.) respondentų demokratija Lietuvoje buvo patenkinti. Tai parodė naujienų agentūros ELTA užsakymu rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanijos „Baltijos tyrimai“ rugsėjo 25-spalio 8 dienomis atliktos apklausos duomenys.

Apklausa parodė, kad demokratija dažniau patenkintas jaunimas iki 30 metų, didmiesčių gyventojai, respondentai su aukštuoju išsilavinimu bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (per 900 eurų), specialistai ir tarnautojai bei besimokantis jaunimas, respondentai savo politines pažiūras apibūdinantys kaip dešiniąsias.

Dažniau už kitus demokratijos veikimu šalyje yra nepatenkinti vyresni nei 50 metų žmonės, gyvenantys kaime, respondentai su nebaigtu viduriniu išsilavinimu bei su mažiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (iki 550 eurų), darbininkai, ūkininkai,

bedarbiai ir pensininkai, rusų ir lenkų tautybių gyventojai, kairiųjų pažiūrų žmonės.

Pasitenkinimo demokratija duomenys koreliuoja su partine identifikacija. Labiausiai demokratija patenkinti yra Liberalų sąjūdžio ir Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų rinkėjai. Tuo tarpu labiausiai nusivylusius demokratija piliečius didžiausia tikimybė surasti tarp Lietuvos lenkų rinkimų akcijos - Krikščioniškų šeimų sąjungos (86 proc. iš jų tuo nepatenkinti), Darbo partijos (78 proc.) bei partijos Tvarka ir teisingumas (66 proc.) rinkėjų.

LIETUVA IR PASAULIS

Spalio 14–16 dienomis Jungtinėje Karalystėje vykusiose kasmetinėse tarptautinėse žvalgų vertinamosiose pratybose „Cambrian Patrol 17” Lietuvos kariuomenės Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas” Žvalgybos kuopos kariai įvertinti sidabro medaliu. Aukštesnį įvertinimą gavo tik elitiniai Jungtinės Karalystės Gurkų šauliai. Lietuvių žvalgai dalyvavo vienoje grupėje kartu su Airijos, Anglijos, Čilės, Nyderlandų ir Velso kariais. Grupėje startavo 16 komandų, iš jų finišą pasiekė 13. Šiais metais pratybose dalyvavo daugiau nei 1 tūkst. karių iš 28 valstybių, 139 komandos po 8 karius. Pratybos „Cambrian Patrol” vyksta nuo 1961 metų, kasmet pritraukdamos vis daugiau dalyvių. Jose vertinamos ir sertifikatais, bronzos, sidabro ar aukso medaliais apdovanojamos labiausiai pasižymėjusios ir visą maršrutą įveikusios komandos.

Lietuviai išlieka tarp palankiausiai Europos Sąjungą (ES) vertinančių tautų Europoje, rodo apklausos rezultatai. Panašios nuotaikos kaip Lietuvoje taip pat vyrauja Airijoje (90 proc.), Maltoje (89 proc.), Liuksemburge (86 proc.) ir Lenkijoje (84 proc.). Mažiau kaip pusė gyventojų ES naudą išvelgia Italijoje (39 proc.), Kipre (45 proc.) ir Graikijoje (48 proc.). Anot apklausos, 46 proc. lietuvių mano, kad reikalai ES juda į gerąją pusę. Tai – daugiau nei 31 proc. ES vidurkis. Tyrimas taip pat parodė, kad lietuviai dažniau nei kiti europiečiai tarp didžiausių problemų įvardija skurdą ir socialinę atskirtį, rečiau – terorizmą. Apklausoje, atliktoje rugsėjo 23–spalio 2 d. visose 28 ES valstybėse, dalyvavo 27881 žmogus.

Europos Parlamento (EP) narys Zigmantas Balčytis atleido kone visus savo biuro darbuotojus ir netrukus žada išvykti dirbti į tarptautinę organizaciją Niujorke. Jo vietą EP turėtų užimti Socialdemokratų partiją paliekantis Gediminas Kirkilas, o į Seimą tuomet sugrįžtų Bronius Bradauskas. Pats G. Kirkilas teigia tuo dar negalintis patikėti. 2014–2019 metų kadencijoje Europos Parlamente dirba 11 politikų, išrinktų Lietuvoje.

Ganoje atidarytas Lietuvos garbės konsulas. Šioje šalyje garbės konsulas dirba daugiau nei 3 metus, tačiau oficialiai atidarius atstovybę, tikimasi dar labiau pagerinti abiejų šalių ekonominius santykius. Kol kas dvišalė prekyba nesiekia 3 mln. eurų, o didžioji dalis – eksportas iš Lietuvos, tačiau mūsų šalies verslas vis aktyviau dailosi į Afrikos rinką. Kitąmet Ganoje planuojama surengti ir Lietuvos verslo forumą: pristatyti ne tik iki šiol šioje šalyje sėkmingai dirbančius statybininkus, bet ir Lietuvos maisto pramonę, informacines technologijas.

Lietuva didina pajėgumus Jungtinių Tautų taikdarių misijoje Malyje, kur prancūzų vadovaujama tarptautinė bendruomenė siekia pažaboti islamistų kovotojus. Čia tarnybą pradeda būrys Lietuvos karių, kurie prisijungs prie dar kelių šioje Vakarų Afrikos valstybėje jau tarnaujančių mūsų šalies karininkų. Nuo šiol beveik 40 Lietuvos sausumos pajėgų karių vykdys tarptautinių pajėgų apsaugos funkcijas, jie koviniuose veiksmuose nedalyvaus. Lietuvos karių siuntimas į Malį nėra pirmas kartas, kai lietuviai prancūzų prašymų dalyvauja operacijoje Afrikoje. 2014 metais 10 Lietuvos karių su transporto lėktuvu C-27J „Spartan” teikė paramą Prancūzijos operacijai Centrinės Afrikos Respublikoje. Prancūzija kitąmet ketina atsiųsti kelis šimtus karių su tankais į Lietuvą sustiprinti Vokietijos vadovaujamą NATO batalioną.

Lietuvos Vyriausybė posėdyje spalio 18 d. pritarė, kad nuo 2018 metų rugpjūčio 6 dienos būtų likviduota Lietuvos ambasada Šveicarijoje. LR URM teigia, kad likvidavus ambasadą Šveicarijoje bus siekiama išlaikyti esamą bendradarbiavimo lygį. Ministerija atkreipia dėmesį, kad pastaraisiais metais Lietuvos ir Šveicarijos prekybinių mainų apimtis nepasiekė iki 2008 metų ekonominės krizės buvusio lygmens, o tiesioginių Šveicarijos investicijų Lietuvoje apimtis mažėja. Berne dabar veikianti ambasada 2016 metais išdavė apie 200 kelionės dokumentų, 80 civilinės metrikacijos dokumentų, atliko 40 notarinių veiksmų. Ambasadorės pareigas šiuo metu eina Valentina Zeitler. Šveicarijos migracijos pareigūnų duomenimis, šioje šalyje gyvena daugiau nei 2 tūkst. lietuvių. Uždarius ambasadą veiktų konsulinė įstaiga Ženevoje.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

APDOVANOTI TARNYBĄ LIETUVOJE BAIGĘ JAV LOGISTIKOS PARAMOS VIENETO KARIAI

Už tarnybą ir glaudų bendradarbiavimą vykdant bendras užduotis JAV kariams įteikti įvairaus lygmens Lietuvos kariuomenės medaliai, grupei JAV karių – Marijampolės savivaldybės padėkos.

Vytenio bataliono nuotr.

Vytenio bendrosios paramos logistikos batalione surengta tarnybą Lietuvoje baigusio Jungtinių Amerikos Valstijų rotacinių pajėgų logistikos vieneto, dislokuoto Marijampolėje, karių apdovanojimo ceremonija. Jie drauge su Vytenio bataliono kariais vykdė įvairias logistinės paramos užduotis, dalyvavo bendruose mokymuose ir pratybose. Baigusį tarnybą

JAV vienetą pakeis kito JAV logistinės paramos vieneto kariai, skelbia Krašto apsaugos ministerija.

Ceremonijoje dalyvavusi Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Anne Hall ir JAV 310-osios Logistinės paramos vadavietės vadas brigados generolas Vincentas Barkeris padėkojo Lietuvos kariams ir gyventojams už šiltą pri-

ėmimą ir aktyvų bendradarbiavimą stiprinant saugumą regione. Logistikos valdybos vadas pulkininkas leitenantas Ramūnas Baronas padėkojo JAV kariams už bendradarbiavimą, pabrėžė galimybę dirbti ir treniruotis kartu su JAV kariais.

Įvairių JAV logistikos vienetų kariai Vytenio batalione dislokuojami nuo 2015 metų birželio. **LR KAM**

LIETUVOS VADOVAUJAMAS ENERGETINIO SAUGUMO KOMPETENCIJŲ CENTRAS UKRAINOJE SURENGĖ PRATYBAS

Pratybose apie pusšimtis atstovų iš daugiau nei 20 Ukrainos ministerijų ir kitų valstybinių institucijų dvi dienas dalyvavo moderuojamose diskusijose, aptardami ir modeliudami institucijų veiksmus susiduriant su įvairiomis grėsmėmis - kibernetinėmis, informacinėmis, ginkluotos agresijos ir kt.

Pratybomis buvo siekiama diskutuojant išsiaiškinti ir patikrinti esamas institucijų procedūras, procesus ir pajėgumus kritinei energetikos infrastruktūrai apsaugoti, taip pat nustatyti spragas ir pateikti rekomendacijas dėl valstybės krizių prevencijos ir valdymo tobulinimo.

Įžanga į pratybas tapo dviejų dienų akademinis seminaras, kurio metu Ukrainos, užsienio šalių - JAV, Lenkijos, Lietuvos, Turkijos ir kt. - ir tarptautinių organizacijų specialistai dalijosi žiniomis ir geriausia patirtimi įvairiose krizių valdymo srityse.

Stalo pratybas ir mokymo seminarą taip pat padėjo organizuoti renginio partneriai Ukrainoje - Ukrainos

Lietuvos vadovaujamos energetinio saugumo kompetencijų centro pratybos Ukrainoje. *Kpt. Juozo Latvio nuotr.*

vicepremjero europinei ir euroatlantinei integracijai biuras, Ukrainos energetikos ir anglies pramonės ministerija, Ukrainos nacionalinis strateginių studijų institutas, įmonė „Ukrenergo”. Prabas organizuoti ir jų rezultatus vertinti padėjo ekspertų grupė iš JAV jūrų laivyno antrosios pakopos mokyklos (*US Naval Postgraduate School*), taip pat Lietuvos ekspertai, dirbantys NATO Strateginės komunikacijos kompetencijų centre (Rygoje) ir NATO atstovybėje Ukrainoje.

Visas mokymo renginys organizuotas NATO progra-

mos „Mokslas taikai ir saugumui” (angl. *NATO Science for Peace and Security*) ir NATO Energetinio saugumo kompetencijų centro lėšomis. Šis renginys taip pat yra vienas iš NATO kompleksinės pagalbos Ukrainai priemonių plano (*Comprehensive Assistance Package*) dalis.

Šių metų lapkritį Vilniuje planuojama aptarti ir apibendrinti pratybų vertinimo rezultatus.

Pratybų uždarymo renginyje spalio 20 d. apsilankė Ukrainoje viešintis Lietuvos užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius. **LR KAM**

LIETUVIŲ FONDE LANKĖSI PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Lietuvių Fondo (LF) raštinėje spalio 14 d. apsilankė Čikagoje viešintis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Jį lydėjo LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius. Susitikimo metu buvo kalbėta apie LF dabartį ir ateities planus. Lietuvių Fonde 2009 metais įsteigtas Prezidento Valdo ir ponios

Almos Adamkienės stipendijų fondas, skirtas jaunimui, studijuojančiam gamtosaugos srityje. Susitikimo metu prezidentas V. Adamkus papildė savo vardinį fondą nauju įnašu. LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas nuoširdžiai padėkojo už paramą, geraširdiškumą ir nesavanaudišką pagalbą studijuojančiam jaunimui.

LF informacija

PRADĖTI VIEŠINTI KGB AGENTŲ PRANEŠIMAI APIE LIETUVOS IŠEIVIJĄ

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras pradėjo viešinti KGB agentų pranešimus. Juose – ataskaitos apie lietuvių išeivijos veiklą, pramoninį šnipinėjimą, Katalikų bažnyčią, asmenis, kuriuos sovietų valdžia laikė pavojingais savo ideologijai. Tikimasi, kad šių pranešimų viešinimas visuomenei leis geriau suprasti, kaip veikė KGB ir jos šnipų tinklas.

Iš jau paskelbtų dokumentų aišku, kad KGB itin domino lietuvių išeivija Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Štai agentas „Svetlov“ 1981 m. liepą informuoja savo opera-

tyvininkui apie Ilinojaus universiteto lituanistikos katedros kūrimą. Agento „Karaliaus“ pranešimuose nuolat aprašoma Jungtinių Valstijų lietuvių emigrantų veikla, išeivijos veikėjai ir organizacijos. Agentas „Šarūnas“ teikia ataskaitas apie svarbiausią emigrantų spaudą.

Tikimasi, kad viešinant agentų pranešimus visuomenei ji geriau supras, kaip veikė KGB ir jos šnipų tinklas. Šnipų ataskaitos į interneto svetainę bus keliamos iki vasaros. Planuojama pavišinti kelis šimtus agentūrinių KGB agentų pranešimų.

LRT

LIETUVOS AMBASADORIUS ITALIJOJE SUSITIKO SU JT MAISTO IR ŽEMĖS ŪKIO ORGANIZACIJOJE DIRBANČIAIS LIETUVIAIS

Spalio 19 d. Lietuvos ambasadorius Italijoje R. Šlepavičius susitiko su Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijoje (MŽŪO) dirbančiais lietuviais.

Susitikimo metu buvo aptartos pagrindinės organizacijos veiklos sritys, įdarbinimo tvarka, apsiukeista idėjomis dėl galimų bendrų projektų. Kadangi MŽŪO yra institucinis mokslinių žinių ir informacijos tinklas, padedantis besivystančioms šalims modernizuoti ir gerinti žemės ūkio, miškinin-

kystės ir žuvininkystės praktikas, užtikrinti visiems pasaulio gyventojams pakankamą ir pilnavertę mitybą, pagrindinis dėmesys buvo skirtas Lietuvos akademinės bendruomenės įtraukimo į organizacijos veiklą perspektyvoms (ekspertinio darbo sutarčių pasirašymas, studentų praktika organizacijoje, virtualios paskaitos, transliuojamos iš MŽŪO universitetams Lietuvoje). Taip pat sutarta bendradarbiauti didinant MŽŪO veiklos žinomumą Lietuvoje.

LR URM

FLORIDOJE IR ATLANTOJE Š.M. LAPKRIČIO 10 – 12 DIENOMIS ATLIEKAMI KONSULINIAI VEIKSMAI

2017 m. lapkričio 10 ir 11 dienomis (penktadienį ir šeštadienį) Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke rengia konsulinių pareigūnų išvykstatamąją misiją St. Petersburg (Floridos Valstija, JAV), o lapkričio 12 dieną (sekmadienį) – Atlantoje (Džordžijos Valstija, JAV).

Floridoje aptarnavimas vyks Lietuvių klube, adresu 4880 46th Avenue North, St. Petersburg, Florida, 33714. Atlantoje aptarnavimas vyks Lietuvos Respublikos garbės konsulate Atlantoje, adresu 1202 Lexham Dr., Marietta, Džordžija, 30068.

Konsulinės misijos metu bus

priimami Lietuvos Respublikos piliečių prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (santuokos, ištuokos, gimimo) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje ir dėl gyvenamosios vietos deklaravimo, bus išduodamos pažymos, patvirtinančios, kad asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje (pažymos „Sodrai“). Taip pat bus priimami prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės.

Prašome užsiregistruoti dėl konsulinių paslaugų el. paštu konsuline.misija.ny@urm.lt, kilus klausimams skambinti į Lietuvos generalinę konsulatą Niujorke tel. + 1 212 354 7840.

LR URM

Iš kairės: LF valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas, LR prezidentas Valdas Adamkus ir LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius.

Jūratės Mereckis nuotr.

JAPONŲ TURIZMO Į EUROPA ORGANIZATORIAI SUPAŽINDINTI SU NAUJAIŠ KELIONIŲ MARŠRUTAIS PO LIETUVĄ

Spalio 18 d. Lietuva kartu su kitomis 19 Europos Sąjungos šalių prisistatė ES delegacijos Japonijoje surengtoje turizmo mugėje Tokijuje. Turizmo maršrutų po Europą pristatymo renginyje dalyvavo apie 130 Japonijos turo operatorių ir apie 90 turizmo žiniasklaidos atstovų.

Lietuvos ambasada kartu su Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos atstovu Japonijoje Shigeyoshi Noto supažindino ne tik su Vilniaus senamiesčiu, Trakais, Chiune Sugiharos memorialiniu muziejumi Kaune, Kryžių kalnu, kuriuos aplanko daugelis po Lietuvą keliaujančių japonų.

Šį kartą japonams pasiūlytos naujos kaimo turizmo galimybės Rytų ir Pietų Lietuvoje bei įvairūs teminiai turistiniai

Informacinis stendas apie keliones į Lietuvą.

LR URM

maršrutai (pvz. pieno, alaus, amatų, žuvies).

Daug dėmesio susilaukė pasiūlymai pakeliauti po Kuršių neriją, SPA ir sveikatinimo turizmas Druskininkuose ir Birštone. Tai turėtų paskatinti Lietuvą jau aplankiusius japonų turistus atvykti į mūsų šalį ne vieną kartą. Šiuo metu japonai sudaro didžiausią dalį turistų, atvykstančių į Lietuvą

iš Rytų Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių.

Japonijos turizmo verslo ir žiniasklaidos atstovai domėjosi galimybėmis plėsti šiuo metu siūlomus maršrutus per tris Baltijos valstybes įvairiomis kryptimis, taip pat jungti keliones po Lietuvą, Latviją ir Estiją prie Suomijos, Lenkijos ar Rusijos maršrutų.

LR URM

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS VICEMINISTRAS SU JAV ĮMONĖMIS APTARĖ BENDRADARBIAVIMO GALIMYBES

2017 m. spalio 10 d. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministras Giedrius Jeglinskas dalyvavo apvalaus stalo diskusijoje su Amerikos-Lietuvos verslo tarybos (American-Lithuanian Business Council, ALBC) įmonėmis-narėmis, dirbančiomis gynybos srityje bei Virdžinijos ekonominės partnerystės Gynybos programos įmonėmis.

Susitikimo metu G. Jeglinskas pristatė Lietuvos gynybos politiką ir jos prioritetus, pabrėžė ginkluotų pajėgų modernizavimo svarbą, partnerystės būtinybę. Šiame kontekste dar kartą išreiškė Lietuvos norą ir toliau aktyviai bendradarbiauti su JAV: „Kuo glaudesnis bendradarbiavimas su JAV, tuo stipresni

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministras Giedrius Jeglinskas (trečias iš dešinės) susitikime su JAV įmonėmis.

LR URM

mes esame”.

Krašto apsaugos viceministras taip pat pristatė naujai įkurtą Gynybos agentūrą prie KAM, kuri bus atsakinga už karinių įsigijimų procedūras.

Renginyje dalyvavo 12 įmonių: AT&T, CENTCOM

Global, Harris, InCadence Strategic Solutions, IntelliOptix, JRC Integrated Systems, Lockheed Martin, McQ Inc., Parsons, Textron Systems, Oshkosh Defense, Alacran Consulting.

LR URM

ONKOLOGINĖMIS LIGOMIS SERGANTIEMS LIETUVOS VAIKAMS – FUTBOLO MĖGĖJŲ AIRIJOJE PARAMA

Spalio 8 d. Dublino Nacionaliniame sporto komplekse įvyko jau trečiasis draugiškas labdaros futbolo turnyras „*We care!*” („Mums rūpi!”), kurio metu buvo renkamos lėšos onkologinėmis ligomis sergantiems Lietuvos vaikams.

Turnyre dalyvavo 16 komandų, 4 iš jų – lietuvių, kitos – įvairių šalių atstovų sudarytos komandos. Futbolininkai rungtyniavo dėl Lietuvos

ambasados Airijoje įsteigtos taurės.

Atidarydamas šių metų turnyrą Lietuvos ambasadorius Airijoje Egidijus Meilūnas padėjo organizatoriams ir dalyviams už solidarumą ir paramą vaikams. Turnyro koordinatorius Jūranas Moskaliovas džiaugėsi, kad jau trečią kartą rengiamame turnyre dalyvauja tiek daug futbolo mėgėjų, neabejingų sergančių vaikų likimui.

Po atkaklių kovų paaiškėjo turnyro nugalėtoja ir Lietuvos ambasados Airijoje įsteigtos taurės laimėtoja – ja antrus metus iš eilės tapo „FK Polonia Dublin” komanda. Antra vieta atiteko „FC Lighthouse/FC Švyturys”, trečia – „FK Tauras” komandai.

Pagrindinis turnyro organizatorius – Dublino lietuvių futbolo klubas „Baltic United FC”, įsteigtas lietuvių futbolininko Jūrano Moskaliovo, rėmėjas – Lietuvos ambasada. Renginys surengtas bendradarbiaujant su 2014 metais įsteigta labdaros organizacija „Airijos lietuviams rūpi”, kurios misija – rūpinimasis vėžiu sergančių vaikų gerove.

Spalio 14 d. Dubline vyko organizacijos „Airijos lietuviams rūpi” labdaros vakarienė, kurios metu surinktos lėšos taip pat bus skiriamos Lietuvos vaikams, sergantiems onkologinėmis ligomis.

Lietuvos ambasadorius Airijoje Egidijus Meilūnas (pirmas iš dešinės) kartu su renginio organizatoriais.

LR URM

LR URM

ČIKAGOS MARATONE - REKORDINIS LIETUVIŲ SKAIČIUS

Lietuvių dalyvavimo 2017 m. Čikagos maratone akimirka.

LR URM

Sekmadienį, spalio 8 d. vykusiame 40-ajame Čikagos maratone tradiciškai dalyvavo lietuvių bėgikų komanda. Šiais metais 42 km bėgimas buvo skirtas Valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti, o į komandą užsiregistravo rekordinis lietuvių dalyvių skaičius – 31.

Čikagos lietuvių bėgimo klubas ir Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, jau aštuntą kartą būręs komandą maratonui, kaip ir kasmet organizavo sirgalių punktą ties 17-ąja mylia, prie Iliojaus universiteto Čikagoje. Palaikyti bėgikų gausiai susirinko čia gyvenantys lietuviai, mūsų bendruomenės bei įvairių organizacijų nariai, o po

maratono visi buvo kviečiami į priėmimą Generaliniame konsulate. Skaičiuojama, kad bendras bėgikų ir sirgalių skaičius šiais metais buvo didžiausias – prie 17-osios mylios ir Generalinio konsulato organizuojamoje šventėje dalyvavo per 200 žmonių.

Akciją „Lietuviai Čikagos maratone” šiais metais dosniai parėmė Užsienio reikalų ministerija ir programa „Globali Lietuva” ir Čikagoje veikiančios lietuvių organiza-

cijos bei verslai: Čikagos apylinkių lietuvių Rotary klubas, „Grand Dukes Restaurant & Deli”, „US Tax Services & US Immigration Services”, „Atlantic Express Corp”, „Five Winds Embroidery”, „AB Reliable Plumbing, Inc.”, „Good Choise Distributors” bei „Eima Corp”. Lietuvių bėgikams skirtus medalius įsteigė Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sporto Sąjunga (ŠALFASS).

LR URM

PRIMINIMAS

„Dirvos” loterijos bilietų traukimas įvyks 2017 m. lapkričio mėn. 1 d. Malonėkite grąžinti užpildytas loterijos bilietų šakneles su atitinkamu mokesčiu. Jūs turėsite progą dalyvauti loterijoje ir išbandyti savo laimę.

„Vilties” d-jos valdyba

SUSITIKIMAS SU NAUJUOJU VYSKUPU

Spalio 18 dieną rytinių ir pietrytinių Klivlando parapijų parapijiečiai buvo sukviesti į Šv. Stanislovo bažnyčią iškilmingoms šv. Mišioms bei susitikimui su naujuoju Klivlando diecezijos vyskupu Nelsonu J. Perezu. LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė ta proga vyskupui Nelsonui J. Perezui įteikė Algio Luko redaguotą knygą „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje”. Cathy Woods nuotr.

UOLŲ ARCHYVO DARBAI

Š. m. spalio 22 d. Klivlande, Ohajaus valst., (Cleveland, OH) „Gintaro” restorane įvyko pažintis su Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) veikla. Archyvas yra Vilniuje. Šį susitikimą organizavo Klivlando lietuvių bendruomenės skyrius kaip vieną iš „Lietuvių dienų” savaitgalio renginių. Jį vedė LCVA direktorė Sigita Baranauskienė, padedama bendradarbės Ingos Vizgirdienės. Pasakojant apie archyvą buvo rodomas vaizdo įrašas ekrane. Pasak direktorės, archyve dirba per 100 įvairių specialybių darbuotojų, archyvas stengiasi priėti ir įsigyti įvairių dokumentų,

fotodokumentų, garso įrašų, laikraščių ir t. t. kol jie nepa puolė dėl įvairių priežasčių.

Pagal vėliau autoriui suteiktą informaciją abi LCVA ponios yra atvykusios į Putnamą, CT, į Amerikos lietuvių kultūros archyvą tam, kad padėtų jam po įvykusios nelaimės (vandantiečio avarija, aut. past.), dėl kurios reikia peržiūrėti, atrinkti ir nustatyti, kas yra atstatoma, kokia yra to vertė.

Šis renginys užtruko arti pusantros valandos, buvo įdomus ir suteikė žinių apie LCVA veiklą, tačiau galėjo būti sėkmingesnis, jei ne įvairios techninės kliūtys.

Algirdas V. Matulionis

Iš kairės: LB valdybos narė Virginija Motiejūnas, LCVA direktorė Sigita Baranauskienė, Inga Vizgirdienė ir LB pirmininkas Algis Gudėnas.

A. V. Matulionio nuotr.

LIETUVOS PREZIDENTĖS SVEIKINIMAS – LAISVĖS ARCHITEKTUI V. LANDSBERGIUI

Trečiadienis, spalio 18 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su 85-uju gimtadieniu pasveikino pirmąją atkurtos Nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovą Vytautą Landsbergį.

Pasak Prezidentės, į V. Landsbergio asmenybę telpa labai daug Lietuvos. Nuo garbingos giminės, įvairiais laikais branginusios ir gynusios lietuvių, iki vardo, žinomo visame pasaulyje. Tai vardas, visada tariamas greta Sąjūdžio ir Baltijos kelio, Kovo 11-osios ir Sausio 13-osios, įgavęs ypatingą svorį.

Prezidentė sako gerai suprantanti, kad tik pats V. Landsbergis iš tiesų žino, ką reiškė tomis istorinėmis Lietuvai dienomis prisiimti lyderio atsakomybę.

Šią istoriją profesorius V. Landsbergis kuria ir toliau – kaip retas iš politikų, visuomenės ir kultūros veikėjų reaguodamas į visa, kas svarbu mūsų valstybei, savo gyva, žaižaruojančia mintimi nepalikdamas abejingų, išgrynindamas dabartinę politiką ir sugrąžindamas jai svarbiausius orientyrus.

Šalies vadovė padėkojo V. Landsbergiui, kaip Lietuvos laisvės architektui, mąstytojui, kūrėjui ir labai jaunam savo dvasia žmogui, iš kurio daugelis nuolat mokomės drąsos ir orumo, laisvos ir garbingos laikysenos, būdingos didelėms asmenybėms.

Prezidentė jubiliatui palinkėjo dar daug metų, pripildytų veiklos, kūrybos džiaugsmo, sveikatos ir ištvermės.

Prezidentės spaudos tarnyba

Iš kairės: pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

lrp.lt

JAV KONGRESE AMERIKOS UKRAINIEČIŲ BENDRUOMENĖ PAGERBĖ LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRĄ

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas ir UNIS direktorius Michael Sawkiw. **LR URM**

Spalio 11 dieną Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas dalyvavo Ukrainos nacionalinės naujienų agentūros (Ukrainian National Information Service, UNIS) 40-mečio minėjime, kuriame metiniu apdovanojimu už paramą Ukrainos suverenitetui ir nepriklausomybei buvo pagerbtas ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

„Šiandien Lietuva yra artima Ukrainos draugė ir sąjungininkė. Agresija prieš Ukrainą yra ir agresija prieš Euroatlantinę bendruomenę vienijančias vertybes. Todėl šioje kovoje jūsų šalis nėra viena“, – savo padėkoje Ukrainos nacionalinei naujienų agentūrai pažymėjo Lietuvos ministras.

„Savo ruožtu, mes taip pat esame dėkingi jūsų organizacijai už nenuilstan-

čias pastangas informuojant visuomenę apie didžiausią pavojų Europos laisvei XXI-aajame amžiuje. Tai yra mus vienijanti misija. Lietuva tęs paramą Ukrainai ir jūsų siekiams kurti taikią ateitį Euroatlantinėje šeimoje“, – pabrėžė L. Linkevičius.

Renginio metu Lietuvos ambasadorius R. Kriščiūnas pažymėjo aktyvaus ir glaudaus bendradarbiavimo tarp Lietuvos ambasados ir Amerikos ukrainiečių organizacijų svarbą.

„Šis bendradarbiavimas vyksta jau keletą dešimtmečių, o pastaruoju metu jis dar labiau sustiprėjo. Šiandien Ukrainos vardas

garsiai skamba JAV todėl, kad laisvas pasaulis nėra abejingas, kai mato didvyriškas Ukrainos žmonių pastangas kovoje prieš agresorių“, – sakė ambasadorius renginyje, kuris vyko JAV Kongrese.

Ukrainos nacionalinė naujienų agentūra yra Amerikos ukrainiečių kongreso komiteto dalis ir vykdo aktyvią veiklą, siekdama JAV paramos Ukrainai. Renginio metu organizacijos metiniais apdovanojimais taip pat buvo pagerbtas Ukrainos ambasadorius JAV Valerij Čalyj ir JAV Kongresmenas iš Pensilvanijos valstijos Brendan Boyle.

LR URM

VILNIAUS UNIVERSITETO DELEGACIJOS IR VILNIAUS KLUBO NARIŲ VIZITAS NIUJORKE

2017 m. rugsėjo 28 d. – spalio 3d. Niujorke lankėsi Vilniaus universiteto rektorius Artūras Žukauskas, Vilniaus universiteto fondo valdybos pirmininkas Alvydas Žabolis ir jo vadovaujamo „Vilniaus klubo“ nariai. Pagrindinis šio vizito tikslas – susipažinti su Amerikoje gilią šaknis turinčia filantropijos kultūra, pasisemti patirties apie „fundraising“, t.y. universiteto plėtros organizavimo struktūrą, strategijas bei išplėsti Vilniaus universiteto draugų ratą lietuvių ir litvakų diasporos Amerikoje tarpe, įgyvendinant taip vadinamą „friendraising“ą.

Vizito metu Vilniaus universiteto delegacija turėjo galimybę susitikti su trijų IVY League universitetų – *Yale*, *Columbia*, *Cornell* bei *New York* universiteto atstovais, žydų organizacijų -YIVO ir *Memorial Foundation for Jewish Culture* - vadovybe, Amerikos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininke Sigita Šimkuvienė, Niujorko lietuvių bendruomenės nariais, Amerikos lietuvių filantropais, ir aplankyti Susivienijimą Lietuvių Amerikoje bei Tautos Fondą.

Vienas iš svarbiausių susitikimų įvyko su Yale Universiteto prezidentu Peter Salovey, kuris yra lietuvių kilmės. Jis susidomėjo į galimybę užmegzti bendradarbiavimo ryšius, pasiūlė pradėti jau nuo dabar veikiančių tarpuniversitetinių projektų ir programų bei priėmė rektoriaus kvietimą atvykti į Lietuvą.

Susitikimuose su Columbia universiteto *Teacher College*

plėtros ir išorinių ryšių departamento viceprezidentu Scott A. Rubin, ryšių su alumnais vadove Rosella Garcia bei *New York* universiteto plėtros vadove Nadine Okla didžiausias dėmesys buvo skiriamas neličiamojo kapitalo fondo plėtrai, lėšų pritraukimo metodams ir donorų pripažinimo sistemos kūrimui.

Rektoriaus delegacija taip pat susitiko su YIVO *Institute for Jewish Research* direktoriumi Jonathan Brent ir *Memorial Foundation for Jewish Culture* direktore Rabbi Jeni S. Friedman, su kuriais aptarė bendradarbiavimo žydų studijų srityje stiprinimą ir ryšių su žydų diaspora plėtrą.

Delegacija apsilankė ir naujai atidarytame Cornell Tech's Camp'us Ruzvelto saloje, kur veikia „*Runway Startup Postdocs*“, susipažino su Bloomberg'o iniciatyva sukurti „*Silicon Valley*“ Manhetene. Šiuo metu Cornell Tech's Camp'use veikia 38 startup'ai, o Čikagoje gimęs lietuvis, kompanijos „Maalka“ bendrąkūrėjas, Rimas Gulbinas, buvo vienas iš šios programos dalyvių.

Generalinis konsulas taip pat surengė renginį su Niujorko lietuviais ir Baltijos Amerikos prekybos rūmų nariais, kurio metu rektorius A. Žukauskas pristatė Vilniaus universiteto veiklą, o A. Žabolis Vilniaus universiteto fondo misiją ir iššūkius.

VU delegacijos vizitas baigėsi susitikimu su iškiliais Amerikos lietuvių filantropais bei didelę patirtį lėšų pritraukimo srityje turinčiais svečiais.

LR URM

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

MONOSPEKTAKLIŲ FESTIVALyje KIJEVE DALYVAVO LIETUVOS TEATRALAI

Spalio 4-9 d. XIV tarptautiniame monospektaklių festivalyje „Marija“, kuris yra skirtas žymiai XIX a. pab. – XX a. pr. Ukrainos aktorei Marijai Zankoveckai pagerbti, Birutė Marcinkevičiūtė (Mar) parodė naujausią savo monospektaklį „Dostojevskio angelai“. Jo pagrindu pasirinkti fragmentai iš F. Dostojevskio romanų „Idiotas“, „Broliai Karamazovai“, „Demonai“, apysakos „Baltosios naktys“ bei apsakymo „Berniukas prie Kristaus eglutės“.

Festivalyje, kuris vyko nacionaliniame Ivano Franko vardo dramos teatre, taip pat dalyvavo spektakliai iš Ispanijos, Slovakijos, Lenkijos,

Armėnijos, Azerbaidžano, Turkijos bei Ukrainos.

Tarptautinėje konferencijoje teatrologė Daiva Šabasevičienė pristatė šiuolaikinę Lietuvos teatro panoramą – jo kūrėjus ir ryškiausius spektaklius, vyraujančias tendencijas. Dalyvavo festivalio spektaklių aptarimuose.

Festivalį įkūrė ir jau antrą dešimtmetį rengia garsi Ukrainos aktorė Larysa Kadyrova.

Lietuvių dalyvavimą festivalyje rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, koordinavo Lietuvos kultūros institutas ir kultūros atašė Ukrainoje.

Jurgis Giedrys, *Kultūros atašė, Lietuvos Respublikos ambasada Ukrainoje*

Kalba teatrologė Daiva Šabasevičienė.

LR KM

ŠARŪNO BARTO „ŠERKŠNAS“ – HAIFOS FILMŲ FESTIVALyje

Po premjeros šių metų Kanų filmų festivalyje programoje „Dvi režisierių savaitės“, Šarūno Barto „Šerkšnas“ atkeliavo ir į Izraelį. Filmą buvo rodomas tarptautinio spalio 5-14

Stop kadras iš Šarūno Barto filmo „Šerkšnas“.

LR KM

dienomis vykusiame Haifos filmų festivalio konkursinėje „Carmel“ programoje.

Tarptautinių kritikų pagyrų sulaukęs filmas pasakoja apie jauną lietuvį Roką, kuris niekada nepatyrė karo, bet užaugo jo šešėlyje. Draugas įtikina Roką leisti kelionę į Ukrainą humanitarinės pagalbos prikrautu sunkvežimiu. Rokas kartu vykti įkalbina

ir draugę Ingą. Jų planai netrunka pakisti ir jie atsiduria vienui vieni karinio konflikto apsupty, kertantys plačias snieguotas Ukrainos žemes, ieškodami sąjungininkų ir priglobsčio.

Projektas paremtas Lietuvos kultūros instituto.

Elena Keidošiūtė, *Kultūros atašė, Lietuvos Respublikos ambasada Izraelio Valstybėje*

Aleksandras Guobys

TAI BENT GYVENIMAS! NOVELĖ

(*Tęsinys, pradžia „Dirvos“ rugsėjo 12 d. laidoje*)

Kunigas taip įniršo, kad net išeidamas prie altoriaus šv. Mišių laikyti, mintyse nepaleido Irenijaus vizito: „O, koks paršas! Jo partija tėvynei baigia išsukinėti rankas ir kojas, žmonės diena iš dienos nuodijami burliokišku ateizmu, o mes, dvasininkai, turime nieko nematyti ir laiminti tautiečius iškreiptos moralės nuostatomis... Kad tu šito nesulauktum!..“

Irenijus, kaip buvo klebonijoje kunigo patartas, bažnyčioje atsistojo kiek dešiniau prieš pat sakyklą. Tą dieną žmonių prisirinko labai daug. Suolų eilės buvo sklidinos. Visos trys navos tvirtai pripildytos stovinčiųjų. Per šv. Mišių Pakylėjimą nebuvo galimybių net atsiklaupiti!

Pagaliau pasibaigė Mišios ir kunigas greitai žingsneliu užlipo į sakyklą. Perskaitė maldele iš brevijoriaus. Irenijus ne ką ir su-

prato. Lyg tai apie nupuolusius, lyg kažkokie nusidėjėliai virto į kiaulių pavidalą ir skendo jūroje... Išdavikai? Prievartautojai? Plėšikai?.. Baigęs skaityti, kunigas pabučiavo tą savo knygelę ir pradėjo:

- Mielie parapijonys, mūsų bažnyčioje yra šuva!

Bažnyčia nuščiuvo.

- Taip, taip. Šuva. Štai jis – vidury bažnyčios, stovi prieš pat klausyklą.

Žmonės sužiuro, ieškodami šuns.

- Šitas, šitas, - rodė ranka pamokslininkas iš sakyklos. – Su juodu paltu. Garbanotas. Šuva... Pasižiūrėkit, pasižiūrėkit į jį. Visas raudonas... Prieš mišias jis atėjo pas mane ką tik atvykęs iš Vilniaus. Atsiuntė, kaip jis pats man sakė, katalikų reikalų pirmininkas iš pačios vyriausybės. Vilniuje, kaip jis

sakė, visais pakraščiais sklinda kalbos, kad aš, šios bažnyčios tarnas, savo pamokslais baigiu nuversti sovietų valdžią Lietuvoje. Persigandęs visas partijos Centro komitetas, KGB ir komjaunimas nebemiega. Vos išlipa iš lovos, tuoj pat puola prie radijo arba laikraščių ir gauda žinias apie mane. Ar teisybę kalbu, agente? Va, va, žiūrėkite, jis bėga iš bažnyčios... Bėk, bėk, bet ką gi tu parašysi į savo ataskaitą bažnyčios persekiotojams ir visam tam bedievių klanui, jei aš dar net nepradėjau pamoksluoti!?

Irenijus, žmonių stumdomas, šiaip taip prasibrovė iš bažnyčios ir šlapiomis rankomis ėmė šluostyti prakaitą nuo veido... Jis jautė, kad ir visas kūnas šlapias... norėjosi čia pat gatvėje nusirengti ir, visiems matant, nusitrinti gėdą!..

Kitą dieną, iš pat ryto atėjęs į Jeronimo dirbtuvę, jis pasakojo drebančiu balsu:

- Atrodė, kad šlapia mazgote gavau. Bet tuomet dar nesuokiau kur? Negi tai bažnyčioje?

Bet argi taip galėjo būti? Kaip tvojo! Atrodė basliu. O gal kūju? Ar Liuciferio kanopom? Tekinas nudūmiau į autobusų stotį ir neatsisukdamas lėkiau į Vilnių. Atbėgęs pas Įgaliotinį, įpuoliau į jo kabinetą ir suklupau ant kelių.

- Na, čia dabar kas gi? Išprotėjai? – persigando viršininkas.

- Gelbėkit, - rėkiau. – Tokio klaikaus vardo nesu nusipelnęs. Aš juristas. Gražiuoju jį perspėjau, kad nekalbėtų nors tą dieną prieš tarybų valdžią.

- Stokis ir sakyk, kas gi atsitiko. Bažnyčia sugriuvo? Ar pamokslininkas iškrito iš sakyklos?

- Ne... Vidury bažnyčios stovėjau. Jis garsiai savo plonu balsu šunimi mane apšaukė. Kad jūs būtumėte girdėję, kaip sužžė bažnyčia. Maniau, su-traiškys mane. Vos ištrūkau. Neliko nė vienos palto sagos. Kažkas perplėšė palto nugarą nuo praskelto iki pečių.

- Ramiau, ramiau... Stokis, - kalbėjo viršininkas. – Šis atsiti-

kimas tebus tau krikštas. Dabar tu supratai, ką reiškia turėti reikalų su mūsų ideologiniais priešais?!

Kiek patylėjęs tęsė:

- Šiuo metu, žinau, dvylika saugumiečių pradėjo kratą toje klebonijoje. Manau, suras pakankamai įkalčių dešimčiai metų.

- Nesupratau..? – nusteбęs Irenijus klausė įgaliotinį.

- Jis jau sėdėjo septyneris metus.... O dabar pridėsime dar desėtką... Supratai?

Po to pokalbio su Irenijumi Jeronimui daugiau neteko girdėti istorijų apie tą žemaičių bažnyčios pamokslininką. Iš pradžių dar galvojo kada nors nuvažiuoti ir pamatyti tą bažnyčią, kurioje taip atvirai ir paniekinančiai „išprausė“ jo dirbtuvėje sėdinčio angelo auto-rių, bet taip ir neprisiruošė. Bet įdomiausia, kad ir pats Irenijus kažkur dingo, įvardytas šunimi. Tiesiog išgaravo. Izabelė nieko nežinojo. Ir jo motina nieko neaiškino.

(Bus daugiau)

ŠVEICARAS J. ERETAS ELTĄ ĮSTEIGĖ DVEJAIŠ METAIS ANKSČIAU NEI ĮSIKŪRĖ BBC

Vilnius, spalio 18 d. (ELTA). Spalio 18-oji svarbi ne tik naujienų agentūrai ELTA, bet ir visai Lietuvai. Ši data pažymi labai įdomios ir mūsų šaliai reikšmingos asmenybės gimimą - 1896-ųjų spalio 18-ąją gimė šveicaras Juozas Eretas (Jozeph Ehret). Būtent šis žmogus 1920-aisiais, dvejais metais anksčiau nei įsikūrė BBC, įsteigė Lietuvos telegramų agentūrą ELTA. Lietuvos pilietybę priėmusio šveicaro gyvenimas ir įgyvendintos idėjos prisimenamos ne tik per svarbias jų autoriaus gyvenimo minėjimo datas.

„J. Ereto įnašas tiek mūsų naujienų agentūrai, tiek visai Lietuvai buvo kur kas didesnis nei pats agentūros įkūrimo faktas. Šis žmogus paruošė pirmuosius Eltos žurnalistus, mokė juos dirbti ir pats asmeniškai skleidė žinią pasauliui apie nepriklausomybę norinčią atkurti Lietuvos valstybę”, - sako Eltos direktorė Gitana Markovičienė.

Lietuva J. Eretas domėjosi jau studijų metais Friburgo universitete, kur jis susipažino su studentais lietuviais ir pradėjo mokytis lietuvių kalbos. Dar 1917 m. J. Eretas parašė išsamią disertaciją vokiečių kalba apie Lietuvą „Lietuva. Praeitis, dabartis, ateitis”. 1918-aisiais šveicaras redagavo laikraštį „Litauen”, o įkūrus Lietuvos misiją, 1919-aisiais J. Eretas dirbo spaudos biure Berlyne ir tais pačiais metais apsigyveno mūsų šalyje.

„Gerbiu J. Eretą už tai, kad po karo jis ryžosi atvykti į Lietuvą. Manau, kad jo meilė ir atsidasimas mūsų šaliai - puikus pavyzdys mums visiems. Žmogus, palikęs savo gimtąjį kraštą, atvyko čia ir nuveikė tiek daug, kiek kartais mes, lietuviai, dėl savo šalies neįstengiamo padaryti. Pavyzdžiui, kad ir toks faktas, jog J. Eretas 1920 m. įstojo į savanorių pulką. Taigi jis buvo pasiruošęs ginti Lietuvą ir už ją paaukoti gyvybę”, - sako

G. Markovičienė.

J. Eretas tapo mūsų šalies šviesuliu, gavo Lietuvos pilietybę ir gyveno čia iki 1941-ųjų. Jis užsiėmė pedagogine veikla trijose aukštojo mokslo įstaigose (Aukštuosiuose kursuose, Vytauto Didžiojo universitete ir Lietuvos katalikų universitete). J. Eretas tapo I Savanorių pulko nariu, o gavęs Lietuvos pilietybę 1923 m. pavasarį buvo išrinktas į Lietuvos II Seimą. Gyvendamas Lietuvoje J. Eretas daugiausiai dėmesio skyrė švietimui, blaivybei ir jaunimo organizacijoms. Taip pat Eltos įkūrėjas prisidėjo prie įvairių lietuviškų laikraščių leidybos, tapo masinių renginių organizatoriumi ir iniciatoriumi.

Pasak Eltos direktorės G. Markovičienės, šis nepaprastas žmogus padarė tiek gero ir Eltai, ir Lietuvai, kad jo pavyzdys turėtų suteikti stiprybės įveikiant bet kokius žiniasklaidai kylančius iššūkius.

Šveicaras J. Eretas Eltą įsteigė dvejais metais anksčiau nei įsikūrė BBC. *Eltos nuotr.*

PRISTATOMAS R. ZEMKAUSKO FILMAS APIE SEMIOTIKOS PRADININKĄ A. J. GREIMĄ

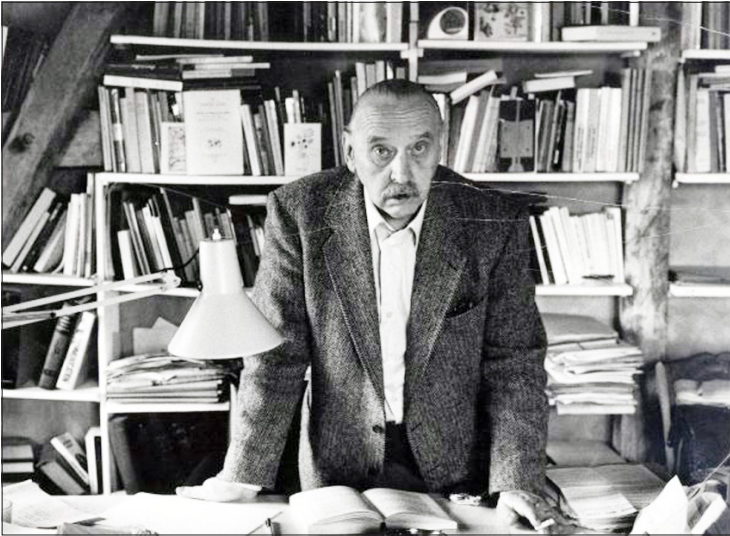
Kaunas, spalio 18 d. (ELTA). Trečiadienio vakarą Vytauto Didžiojo universitete (VDU) Kaune, Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje, bus pristatytas žurnalisto, VDU docento Ryčio Zemkausko dokumentinis filmas „Ieškoti Greimo” (pranc. „Cherchez Greimas”).

Šiomet minimas iškilaus lietuvių semiotiko, publicisto, rezistento Algirdo Juliaus Greimo gimimo šimtmetis yra įtrauktas ir į UNESCO minimų datų sąrašą.

A. J. Greimas, didesnę gyvenimo dalį praleidęs Prancūzijoje, yra laikomas vienu iš pradininkų moderniosios semiotikos - kalbotyros srities, tyrinėjančios ženklų struktūras įvairiose sistemose. Garsusis kalbotyrininkas, mitologas, eseistas mokėsi Kupiškyje, Šiauliuose, Marijampolėje, vėliau studijavo teisę Vytauto Didžiojo universitete.

„Greimas pilnas prieštara- vimų, - filme yra labai daug detalių, kurios tą parodo. Pavyzdžiui, jam, visą gyvenimą besistengusiam „vakarietinti” ir „miestinti” Lietuvą, staiga pasisuka gyventi kaime - ir ne šiaip troboje, o... pamatysite patys. Mėgstu, kai žiūrovas pats iššifruoja, kodėl viena ar kita yra rodoma ar sakoma. Tai juk irgi semiotika”, - pasakojo R. Zemkauskas.

Konstitucinę teisę VDU jam dėstė rektorius, Aukščiausiojo Teismo teisėjas Mykolas Romeris, logiką - mąstytojas Vosylius Sezemanas, o Viduramžių krikščioniškąją

Algirdas Julius Greimas.

semiotika.lt

filosofiją - garsus rusų filosofas Levas Karsavinas. Pirmaisiais metais A. J. Greimas VDU taip pat studijavo Lietuvos teisės istoriją, romėnų teisę, politinę ekonomiką, socialinę žemdirbystės istoriją, psichologiją, vokiečių ir rusų kalbas.

A. J. Greimas laikomas Paryžiaus semiotikos mokyklos įkūrėju, vienu iškiliausių semiotikų Prancūzijoje kartu su Rolandu Bartu (Roland Barthes). Tarp jo labiausiai žinomų atradimų - semiotinis kvadratas, aspektualumo, izotopijos tyrimai, taip pat lietuvių mitologijos, religijos tyrinėjimai.

Pasak A. J. Greimo biografiją parengusio mokslininko, Purdue universiteto (JAV) profesoriaus Tomo Brodeno (Thomas F. Broden), semiotikos pradininkas Kauną prisiminė kaip kosmopolitinį miestą, kuriame susipažino su įvairius pasaulio kraštus jau aplankiusiais studentais. „Lietuva formavo jo asmenybę ir tapatybę, suteikė

jam rimtą humanitarinį išsilavinimą, įteigė jam europinio folkloro tradiciją ir poetinę prasmę, įdiegė jam įsipareigojimą įsijungti į vykstančią tautinės kultūros ir bendruomenės kūrimą”, - apibendrino T. F. Brodenas.

„Kaip galima žmogui, veikiančiam moksliniame ir kultūriniame pasaulyje, suderinti savo buvimą drauge lietuviu ir prancūzu? Tokia problematika geriau suprantama kaip dviejų kultūrinių pasaulių sugyvenimas, vienam kitą papildant, vienas kitam prieštarausiant”, - savo dvilypę kilmę yra pako- mentavęs pats A. J. Greimas.

Renginio Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje organizatoriai primena, kad po R. Zemkausko filmo „Ieškoti Greimo” pristatymo ir peržiūros trečiadienio vakarą vyks diskusija su šio kūrinio režisieriumi.

Filmo kūrybinę grupę: R. Zemkauskas (režisierius), Sigita Trainauskienė (scenarijaus autorė), Gvidas Kovėra (operatorius) ir Tomas Rugys (montuotojas).

„LIETUVOS TALENTŲ KELIONĖS” GABIAUSIUS VAIKUS IŠSIŪS Į TARPTAUTINIUS KONKURSUS

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA). Internetinė televizija „Laisvės TV”, susivienijusi su tarptautinių perlaidų kompanija „TransferGo”, inicijuoja projektą „Lietuvos talentų kelionės”, kuriuo sieks padėti išskirtinių gabumų moksleiviams iš visos Lietuvos sudalyvauti tarptautinėse olimpiadose ir konkursuose.

„Tikime mūsų vaikais, jie yra Lietuvos ateitis, todėl norime į tą ateitį investuoti dabar”, - idėją pristatė televizijos direktorius Mykolas Markauskas.

Prisidėti prie projekto „Lietuvos talentų kelionės” pasiryžusius žmones jo rengėjai kviečia nemokamai registruoti „TransferGo” paskyras su kodu „laisve”. Nuo kiekvienos naujos registracijos įmonė skirs po 1 eurą į „Lietuvos talentų kelionių” sąskaitą.

„TransferGo” yra jaunų ir progresyvių žmonių sukurtas ir vystomas startuolis. Mes labai gerai žinome, kad tiek įmonės, tiek šalies ateitis nėra įmanoma be talentingų žmonių. Tačiau kartais visiems, ypač vaikams, reikia postūmio ir palaikymo, kad jų gabumai galėtų augti, atsiskleisti bei būti įvertinti. Šiame procese finansavimas turėtų būti mažiausia kliūtis. Džiaugiamės galėdami prisidėti prie „Lietuvos talentų kelionių” projekto”, - teigia „TransferGo” Baltijos regiono komunikacijos vadovė Aurelija Petrauskytė-Latakė.

Tačiau dar labiau prisi-

dės tarptautinius pavedimus atliekantys vartotojai. Nuo kiekvieno naujo vartotojo prisijungusio su kodu „laisve” pirmojo ne mažesnio nei 50 eurų tarptautinio pavedimo „TransferGo” skirs po 20 eurų talentingiausių vaikų kelionėms.

„Net ir viena išvyka į tarptautinį konkursą gali padėti vaikui iš provincijos suprasti savo vertę, pamatyti, kad jis turi ko siekti ir nėra pasmerktas gyventi taip, kaip daugelis jo kasdien matomų žmonių”, - pasakojo „Laisvės TV” idėjos autorius Andrius Tapinas.

Projekto rengėjai skatins gabių moksleivių tėvus ar mokytojus ištisus mokslo metus teikti paraiškas dėl paramos gavimo.

„Lietuvos talentų kelionių” fonde surinktas lėšas talentingiausiems moksleiviams skirstys komisija, sudaryta iš „TransferGo”, „Laisvės TV” atstovų, pedagogų ir visuomenininkų.

Individuali vienkartinė parama bus skiriama talentingo moksleivio dalyvavimo tarptautiniame renginyje išlaidoms padengti - kelionei, apgyvendinimui, dalyvio mokesčiui, dienpinigiams.

Paramos gavėjai bus atrenkami atsižvelgiant į esamus pasiekimus, darbo nuoseklumą, mokymosi rezultatus, motyvaciją ir kitus svarbius kriterijus. Moksleivio socialinė padėtis tiesioginės įtakos atrankos rezultatams neturės.

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)		Statement of Ownership, Management, and Circulation							
1. Publication Title DIRVA		2. Publication Number <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">1</td> <td style="width: 25%;">5</td> <td style="width: 25%;">7</td> <td style="width: 25%;">-5</td> <td style="width: 25%;">8</td> <td style="width: 25%;">0</td> </tr> </table>		1	5	7	-5	8	0
1	5	7	-5	8	0				
4. Issue Frequency bi-weekly		3. Filing Date September 28, 2017							
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®) 19808 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010		6. Annual Subscription Price \$ 55.00							
8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) American Lithuanian Press & Radio Assoc."Viltis" P.O.Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010		Contact Person A.V. Matulionis Telephone (include area code)							
9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)									
Publisher (Name and complete mailing address) American Lithuanian Press & Radio Assoc."Viltis" (Publisher) P.O. Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010									
Editor (Name and complete mailing address) Gediminas Markevicius 2713 West 71st St., Chicago, IL 60629-2005									
Managing Editor (Name and complete mailing address) n/a									
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)									
Full Name American Lithuanian Press & Radio Assoc."Viltis"		Complete Mailing Address P.O.Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010							
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgagees, or Other Securities. If none, check box ☒ None									
Full Name		Complete Mailing Address							
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes: ☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)									

PS Form 3526, July 2014 (Page 1 of 4) (see instructions page 4) | PSN: 7530-01-900-9931
PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.

13. Publication Title DIRVA		14. Issue Date for Circulation Data Below September 26, 2017	
15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)		700	700
b. Paid Circulation (By Mail and Outside the Mail)	(1) Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	341	359
	(2) Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	n/a	n/a
	(3) Paid Distribution Outside the Mails Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®	20	20
	(4) Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g., First-Class Mail®)	93	71
c. Total Paid Distribution (Sum of 15b (1), (2), (3), and (4))		454	450
d. Free or Nominal Rate Distribution (By Mail and Outside the Mail)	(1) Free or Nominal Rate Outside-County Copies Included on PS Form 3541	27	26
	(2) Free or Nominal Rate In-County Copies Included on PS Form 3541	n/a	n/a
	(3) Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g., First-Class Mail)	23	23
	(4) Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	4	4
e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15d (1), (2), (3) and (4))		54	53
f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e)		508	503
g. Copies not Distributed (See Instructions to Publishers #4 (page #3))		192	197
h. Total (Sum of 15f and g)		700	700
i. Percent Paid (15c divided by 15f times 100)		89	89

* If you are claiming electronic copies, go to line 16 on page 3. If you are not claiming electronic copies, skip to line 17 on page 3.

PS Form 3526, July 2014 (Page 2 of 4)

**UNITED STATES
POSTAL SERVICE®**

**Statement of Ownership, Management, and Circulation
(All Periodicals Publications Except Requester Publications)**

16. Electronic Copy Circulation

	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Paid Electronic Copies ▶	20	20
b. Total Paid Print Copies (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a) ▶	474	470
c. Total Print Distribution (Line 15f) + Paid Electronic Copies (Line 16a) ▶	528	528
d. Percent Paid (Both Print & Electronic Copies) (16b divided by 16c × 100) ▶	90	89

☐ I certify that 50% of all my distributed copies (electronic and print) are paid above a nominal price.

17. Publication of Statement of Ownership

☒ If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed in the October 24, 17 issue of this publication. ☐ Publication not required.

18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner

Publisher

Date

September 28, 2017

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

PS Form 3526, July 2014 (Page 3 of 4)

PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.

ĪŽŪLUMO PINKLĒSE

Kilnaus žmogaus elgesys yra nesuterštas nuosprendžiu padarytu prieš išklausant ir išnagrinėjant visus patiektus argumentus ir įvertinant jų svarbą. Šis straipsnis liečia kai kuriuos išeivijos „paramos“ šaltinius ir tą „paramą“ dalinančius komitetus. Praeityje „Dirvoje“ tilpo straipsniai apie: „Dirvos“ mėginimus gauti finansinę paramą iš kai kurių JAV veikiančių fondų, būtiniams įrengimams įsigyti ir išvengti „Dirvos“ leidybai grasinančios nelaimės. Paaiškėjo, kad paramą dalinantys komitetų elgesys, šiuo atžvilgiu, nėra kilnus. Jų tarpe yra asmenų, kurie neturi mažiausio supratimo apie ką reikalas eina. Logika ir lietuviybės išlaikymo svarbą išeivijoje yra jiems svetimos sąvokos. Vienas toks fondas spaudoje paskelbė: „...Fondo vairą bus kam perduoti“, „...žvelgia į ateitį“. Taip ir neišku, ar tai kažkoks šešėlingas įspėjimas, ar įžulęs žmonių apgaudinėjimas. Vienas asmuo paprašė paramos iš tokio fondo (\$18,000,00) kad internete įkūrus lietuvių išeivi-

vijos (po Antrojo pasaulinio karo) muzikos archyvą, kuris turi sukaupęs labai daug informacijos. Ji būtų lengvai prieinama visiems ieškant pagal pavardę, datą, įvykio ar renginio pavadinimą ir t.t. Po keletos metų sunkauso darbo šis archyvas yra jau užbaigtas ir straipsnio autorius turėjo progą dalį tų pastangų vaisius pamatyti. Tačiau šis paramos prašymas buvo atmestas, su beprasmišku paaiškinimu, kuris gali būti suprastas ir kaip prašančiojo įžeidimas. Bendras vardiklis būdingas visiems čia neišvardintiems fondams: paramos dalinimas jos nenusipelnusiems ir tik „savo žmonėms“. Užuojauta tiems asmenims kurie savo palikimą, testamentu ar auka, skyrė šiems fondams. Jie negalėjo numatyti tokio neatsakomojo jų aukų švaistymo.

Algirdas V. Matulionis

Red. pastaba: Straipsnis spausdinamas autoriui pareikalavus. Stilius ir lietuvių kalbos gramatika netaisyta. Autoriaus nuomonė nebūtinai sutampa su redaktoriaus nuomone.

LIETUVIŲ FONDE LANKĖSI NEILA BAUMILIENĖ

Lietuvių Fondo būstinėje Čikagoje 2017 m. spalio 16 d. lankėsi Kazickų šeimos fondo (*KAZICKAS FAMILY FOUNDATION, Inc*) *New York* skyriaus direktorė Neila Baumilienė. Ji atvyko rinkti archyvinės medžiagos apie dr. Juozo Petro Kazicko (1918 m. birželio 16 d. – 2014 m. liepos 10 d.), veiklą Lietuvių Fonde. Verslininkas, filantropas, ekonomikos mokslų daktaras Juozas Kazickas su žmona Aleksandra buvo LF nariai ir dosnūs aukotojai. J. P. Kazickas 13 metų buvo Lietuvių Fondo tarybos narys, daug prisidėjęs prie LF veiklos suklestėjimo. Jam iškeliavus Amžinybėn, artimieji, norėdami įprasinti dr. Juozo P. Kazicko

Kazickų šeimos fondo Niujorko skyriaus direktorė Neila Baumilienė. *Laimos Apanavičienės nuotr.*

atminimą, gautas aukas skyrė
Lietuvių Fondui. Dr. J. P.
Kazicko vardas yra įamžintas
atminimo įrašo naryste, o
lėšos naudojamos įvairiems

lietuvybės išsaugojimo ir kultūros projektams finansuoti bei studijuojančiam jaunimui paremti.

LF informacija

VILNIUJE DURIS ATVERS LITVAKO TAPYTOJO SAMUELIO BAKO MUZIEJUS

Vilnius, spalio 17 d. (ELTA).
Lygiai po mėnesio, lapkričio viduryje, sostinėje duris atvers garsaus litvakų tapytojo Samuelio Bako muziejus. Jo atidarymo renginiuose dalyvaus pats S. Bakas, į Vilnių atvyksiantis iš Jungtinių Amerikos Valstijų.

S. Bako muziejus įsikurs sostinės Naugarduko gatvėje ir veiks kaip Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus padalinys. Tai bus pirmasis muziejus pasaulyje, skirtas tik šio tapytojo kūrybai.

S. Bakas gimė 1933 m.
Vilniuje, o savo pirmąją piešinių

parodą surengė sulaukęs vos devynerių. Stebuklingai išgyvenęs nacių okupacijos laikotarpį, jis atsidūrė perkeltųjų asmenų stovykloje Vokietijoje, vėliau gyveno Izraelyje ir Vakarų Europoje. 1993 m. dailininkas įsikūrė JAV, kur tęsia savo kūrybinį kelią.

Muziejaus atidarymo išvakarėse S. Bakui bus suteiktas Vilniaus garbės piliečio vardas. Atidarymo dieną garsusis dailininkas Lietuvai ir muziejui padovanos 54 savo kūrybos darbus, kuriuos vilniečiai ir miesto svečiai galės apžiūrėti nuo lapkričio 17 d. Netolimoje

ateityje muziejuje planuojama atidaryti antrąją ekspozicinę erdvę ir edukacinį centrą.

Pasak S. Bako, Vilnius užima ypatingą vietą jo gyvenime ir kūryboje. „Mano gimtasis miestas yra amžinai įsirežęs mano sieloje. Vilnius, Lietuvos Jeruzalė, buvo svarbus žydų kultūros centras, litvakiško pasididžiavimo šaltinis. Tai, kad tampu savo gimtojo miesto kultūrinio žemėlapio dalimi, man yra nepaprastai reikšminga”, - sakė jis. Menininką viešnagės metu lydės žmona Heidė Džousi (Heidy Josee), dukros ir anūkai.

„DIRVAI” AUKOJO:

S. Simoliunas,	
Detroit, MI	2000
G. Plukas,	
Santa Monica, CA.....	100
K. Zygas,	
Tempe, AZ.....	30
A. Barzdukas,	
Falls Church, VA.....	26
A. Jurkunas,	
S. Pasadena, FL.....	25
A. Žemaitaitis,	
Santa Monica, CA.....	25
E. Kižys,	
Brecksville, OH.....	21
K. Keblys,	
Baton Rouge, LA	11
V. Radzevičius,	
Livonia, MI	5

***Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame***

S. KRUPECKAITEI – EUROPOS ČEMPIONATO SIDABRAS

Dviratininkė Simona Krupeckaitė papildė savo apdovanojimų kolekciją dar vienu medaliu. 34-erių panevėžietė, kurią treniruoja jos vyras Dmitrijus Leopoldas, Berlyne (Vokietija) vykstančiame aštuntajame Europos dviračių treko čempionato čempionate šeštadienį iškovojo sidabrą. S. Krupeckaitė antra finišavo keirino rungties finale.

S. Krupeckaitė per savo karjerą pelnė jau devynis Senojo žemyno pirmenybių medalius – tris aukso, du sidabro ir keturis bronzos.

2010 metų keirino pasaulio ir 2012 metų Europos čempionė pagrindiniame finale nusileido tik triskart pasaulio čempionei vokietei Kristinai Vogel. Bronzos medalį pelnė nugalėtojos titulą gynusi ukrainietė Liubov Basova.

Ketvirtą vietą užėmė prancūzė Mathilde Gros, penktą – ispanė Tania Calvo, o šeštą – rusė Anastasija Voinova.

Ketverių olimpiinių žaidynių dalyvė S. Krupeckaitė pirmojo etapo trečiajame važiavime buvo priešpaskutinė, penkta. Simona laimėjo pirmąjį paguodos važiavimą ir pateko į pusfinalį. Pirmajame jo važiavime Lietuvos rinktinės lyderė finišavo antra ir iškovojo teisę dalyvauti pagrindiniame finale.

21-erių metų Miglė Marozaitė pirmojo etapo antrajame važiavime buvo paskutinė, penkta, o ketvirtajame paguodos važiavime finišavo paskutinė, trečia, ir nepateko į pusfinalį.

Keirino rungtyje (6 ratai) dviratininkai startuoja paskui specialiu mopedu važiuojantį greičio reguliuotoją, užimdami burtų tvarka nustatytas

Dviratininkė Simona Krupeckaitė apie spalio 21 d. varžybas: „Ryte jaučiausi labai nekaip ir jau buvau praradusi viltį. O finalas – super! Labai džiaugiuosi medaliu.“

facebook

pozicijas, ir negali jo lenkti. Iki finišo likus keturiems ratams lyderis pasitraukia, leisdamas dviratininkams

lenktyniauti likusį nuotolį. Lietuvos dviratininkai Europos elito pirmenybėse, kurios rengiamos nuo 2010

metų, jau yra iškovoję 16 medalių – šešis aukso, tris sidabro ir septynis bronzos.

LRT

IRKLAVIMAS JAV MOKSLEIVIAMS PADĖJO ATRASTI LIETUVĄ

Sarasota, spalio 6 d. (ELTA). Sarasotoje (JAV) vykęs pasaulio irklavimo čempionatas išgarsino Lietuvos vardą ne tik dėl porinės keturvietės laimėtų aukso medalių. Apie mūsų šalį visai dėl kitos su čempionatu susijusios priežasties sužinojo vietos moksleiviai, kurie iki tol apie Lietuvą nebuvo girdę.

Pasaulio čempionato organizatoriai prieš varžybas skirtingoms Sarasotos mokykloms pavedė parengti visas

čempionate dalyvaujančias šalis pristatančius didelius plakatus.

Lietuva atiteko Bukerio (Booker) vidurinei mokyklai, o geriausiu buvo išrinktas moksleivės Džeilos Vilson (Jaylah Wilson) piešinys. Jį pasaulio čempionato organizatoriai atspausdino dideliu formatu ir pakabino varžybų vietoje.

„Nežinojau nieko apie Lietuvą, todėl ieškojau išskirtinių ir istorinių dalykų, o apačioje įterpiau irklavimą. Jie mėgsta oro balionus, taip pat yra katali-

kai, todėl čia yra Kryžių kalnas, o pastatas (Vilniaus katedra) yra svarbi susirinkimų vieta. Balti gandrai yra labai įprasti ten, jie juos myli“, - taip Sarasotos tinklalapiui yourobserver.com savo kūrinio detales išaiškino Dž. Vilson.

Straipsnio autorius Rajanas Konas (Ryan Kohn) savo teksto pabaigoje iniciatyvos autoriais pasidžiaugė taip: „Dž. Vilson apie Lietuvos kultūrą dabar žino daugiau už mane ir tai yra puiku“.

L. BATULEVIČIŪTEI – „ČEMPIONŲ ČEMPIONO“ VARŽYBŲ AUKSAS

Lina Batulevičiūtė fantastiškai užbaigė jau itin sėkmingai susiklosčiusį 2017 metų sezoną. Per tradicines baigiamąsias metų elito lygio tarptautines varžybas „Čempionų čempionas“ Kataro sostinėje Dohoje vilnietė tapo čempione.

Lietuvos sportininkė laimėjo fechtavimosi rungtį (22 pergalės; 250 taškų), plaukdamą buvo 14 (2 min. 33,46 sek.; 244 taškai), jodama surinko maksimaliai įmanomus 300 taškų, o bėgdama ir šaudydama vėl buvo pirma (13:41.05; 479).

Iš viso varžybose Pavelo Makarovo auklėtinė surinko 1273 taškus. Antrąją vietą užėmė italė Alice Sotero (1266),

Lina Batulevičiūtė Kataro sostinėje Dohoje.

LRT

trečiąją – Rio de Žaneiro olimpinė vicečempionė prancūzė Elodie Clouvel (1261).

L. Batulevičiūtė 2017 me-

tais taip pat tapo kariškių šiuolaikinės penkiakovės pasaulio čempione, o pasaulio taurės finale Vilniuje užėmė 14-ąją vietą.

LRT

R. BERANKIUI ISTORINIS TITULAS MASKVOJE IŠSPRŪDO IŠ RANKŲ

Taip arti pirmojo karjeros „ATP World Tour 250“ serijos turnyro čempiono titulo Ričardas Berankis (ATP-

169) dar niekada nebuvo. Vis tik Lietuvos teniso istorijos metraščių 27-erių metų vilniečiui perrašyti nepavyko.

R. Berankis Maskvoje vykusio „Kremlin Cup“ turnyro finale 2:6, 6:1, 4:6 turėjo pripažinti 25-erių metų bosnio

Damiro Džumhuro (ATP-38) pranašumą.

Tai buvo antrasis lietuvių finalas „ATP 250“ serijos turnyruose. Pirmajame jis žaidė prieš penkerius metus Los Andžele ir taip pat pralaimėjo. Tiesa, tąkart daug skaudžiau – 0:6, 2:6 neprilygo Samui Querrey.

delfi.lt

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org